

Lietuva

ALP(LKA)2828

7722 GEORGE St. LA SALLE, P. Q. H8P 1C4, Tel: 366-6220 35 c.

ATSIŠAUKIMAS

/ Metų pabaigai artėjant, ypatingai prašome dar nepilnai atsiskaičiusius už šiuos metus, tai padaryti. Taip pat pasirūpinti 1984-ųjų metų prenumerata. Kaip nekartą buvome minėję, po trijų mėnesių vėlavimo- mūsų pašto išlaidos laikraščiu siuntinėti yra pakeliamos ir pašto įstai- gos tarnautojai griežtai laikosi tų savo nustatytų taisyklių. Tad mielieji skaitytojai - nenorime būti įkylūs- tik išjudiname atmintis.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail, Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 16.00
Rėmėjo - \$ 20.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

J. V. Danys

XII-sios KLB Krašto Tarybos pirmosios sesijos suvažiavimas buvo Toronte 1983 m. gruodžio mėn. 3-4 d., Lietuvių Namuose. Įsiregistravo 61 pilnateisis narys iš galimų 76 /jie yra rinkti Tarybos nariai, Apylinkių pirmininkai, Garbės Teismo nariai ir 6 K. L. Jaunimo Sijos atstovai/.

Suvažiavimą atidarė KLB pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė ir pakvietė dr. Petrą Lukoševičių iš Montrealio pasakyti invocaciją.

Suvažiavimas patvirtino prezidiumą Gražiną Ignaitytę/Toronto/, Joną Stanikų/Hamilton'as/ ir dr. Česlovą Kurą/Windsor'as/, sekretoriatą Gražiną Uleckaitę ir Vytautą Biretą, mandatų komisiją - Laimą Beržinytę, Kęstutį Dubauską ir Antaną Firavičių, nominacijų komisiją - Laimą Beržinytę, dr. Birgiolą, dr. A. Pacevičių ir dr. S. Čepą, rezoliucijų komisiją - Sigitą Bersėnaitę, Antaną Rinkūną ir dr. Petrą Lukoševičių.

SVEIKINIMAI

Vytautas KAMANTAS, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, dėkojo Kanados lietuviams už pagalbą kitų kraštų lietuviams, už aktyvų dalyvavimą organizuojant II Pasaulio Lietuvių Dienas ir V Pasaulio Jaunimo Kongresą, kurio antroji dalis vyko Kanadoje. Pasaulio Lietuvių Dienos ir kiti renginiai šiais AUŠROS metais nuskambėjo ne tik laisvajame pasaulyje, daug transliuota per radiją, bet ir okupuotoje Lietuvoje, iš kur/ir iš pogrindžio sulaukta daug palankių atsiliepimų.

PLB siekia padėti lietuvių tautai okupuotoje Lietuvoje atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Tai yra mūsų visų pagrindinis tikslas. Mes norime ir savyje išlaikyti lietuvišką kultūrą, švietimą ir lietuvišką tautinę gyvybę. Stengiamasi bendradarbiauti su visomis lietuviškomis institucijomis; prasidėjo naujas pokalbis su VLIKU, kas sukelia naujas vizijas ir viltis bendrame lietuviškame veikime.

Vytautas JOKUBAITIS, VLIKo vicepirmininkas organizaciniais reikalais, sveikino VLIKo p-ko dr. K. Bobelio vardu ir pareiškė, kad KLB atliekami darbai švietimo, kultūros ir lietuviybės išlaikymui yra neišmatuojami. Džiaugiasi parodytu Lietuvos laisvinimo reikalų supratimu ir gausiomis aukomis. Sieksime vieningai laisvos, nepriklausomos Lietuvos. Baigiame AUŠROS metus, pradedame jubiliejinius 40 metų sukakties metus nuo VLIKo įsteigimo.

Perskaityta raštiški Lietuvos genkonsulo dr. Jono Žmuidžio ir JAV Lietuvių Bendruomenės pirm. dr. A. B. Butkaus sveikinimai. Dr. Butkus priminė ateinančią Tautinių Šokių šventę Cleveland'e 1984 m. ir kvietė gausiai dalyvauti.

Pereitos sesijos protokolas buvo priimtas su daug pataisų. Atrodo, kad tektų įvesti tvarką, jog protokolą sekretorius turėtų parašyti ir pristatyti Tarybos narių žiniui per mėnesį nuo sesijos pabaigos. Kai protokolas, ypač nedetalizuotas, gaunamas tik po metų, iškyla daug neaiškumų, randama daug netikslumų.

PRANEŠIMAI

Juos padarė KLB pirmininkė, valdybos nariai, Apylinkių pirmininkai, Garbės Teismas ir revizijos komisija bei Kanados Lietuvių Fondas ir Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje.

KLB p-kė Joana Kuraitė-Lasienė pirmiausia pakvietė suvažiavimo dalyvius minute tylos pagerbti daugiametį KLB veikimą ir buvusio KLB pirmininko Jono Roberto Simanavičiaus atminimą, netikėtai išsiskyrusio iš gyvųjų tarpo šį pavasarį.

Joana Kuraitė-Lasienė paminėjo tik pačius svarbiausius įvykius šios valdybos kadencijos veikime. Šįmet pavyko subalansuoti finansinius metus su pertekliumi. Kasoje lieka apie \$15,000.

Kanados Lietuvių Bendruomenė, Krašto Valdyba dėkoja visiems Kanados lietuviams, finansiniai remiantis KLB ir dėkoja ypatingai Apylinkių valdyboms, su kuriomis palaikyta glaudūs santykiai. KLB buvo aktyvi Pasaulio Lietuvių Dienų rengėja kartu su Amerikos LB ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. KLB iš savo kasos tiesioginiai parėmė \$4,000 ir per specialų paramos komitetą surinko \$20,000. Padėka priklauso to komiteto 2 psi

Adv. Joana Kuraitė-Lasienė,
KLB pirmininkė

Inž. Vytautas Kamantas, PLB
pirmininkas

pirmininkui dr. A. Pacevičiui ir komiteto nariams, ypač, kad tai padaryta per palyginamai trumpą laiką. Tie pinigai išleisti Jaunimo Kongreso daliai, kuri vyko Kanadoje, paremti. Kanados Lietuvių Fondas vis didesnes sumas paskiria KLB vykdomiems darbams švietimo ir kultūros srityje.

Isteigta metinė kultūrininko- visuomenininko premija /\$500/, kuri jau buvo paskirta Elenai Dauguvietytei - Kudabienėi, Antanui Rinkūnui ir Jonui Robertui Simanavičiui /pomirtinis paskyrimas, įvertinant jo atliktus darbus/.

Su Kanados vyriausybe palaikomi santykiai metinių BALTY DIENŲ Ottawoje progomis, kurios ruošiamos kartu su estais ir latviais. Dešimtmečio proga, pagal inž. J. V. Danio projektą nukaltas medalis, kuris specialiomis progomis įteikiamas veikėjams už atliktus darbus. Aktyviai prisidėta prie Parapijos Metų.

Glaudžiai bendradarbiauta su Pasaulio ir Amerikos Bendruomenių valdybomis, ruošiant šventes ir konferencijas. 1981 m. dalyvauta PLB, JAV LB, KLB ir Jaunimo Sąjungos politinėje konferencijoje New Yorke ir KLB delegacija įteikė memorandumą dėl Žmogaus Teisių pažeidimo Lietuvoje Kanados ambasadoriui prie Jungtinių Tautų.

Pirmininkė padėjo valdybos nariams už didelį darbą per trejus metus, Londono Apylinkė už Kanados Lietuvių Dienų suruošimą šiais metais, o Toronto ir Montrealio Apylinkės už ankstyvesnių Dienų surengimą.

Apie kitus pranešimus paskelbsime vėliau.

IŠRINKTA NAUJA VALDYBA

Į naują valdybą išrinkta: Algis PACEVIČIUS, Vytautas BIRETA, Ramunė JONAITIENĖ, Herbertas STEPAITIS, Rasa LUKOŠEVIČIUTĖ-KURIENĖ ir Juozas KRIŠTOLAITIS dideliu daugumos pritarimu /už balsavo 37, prieš 4 ir susilaikė 5/.

Pereitą sesiją buvo nutarta, kad į Krašto valdybą bus renkama sąrašais po 6 asmenis, kurie vėliau galės dalį narių kooptuoti. Rinkimų išvakarėse buvo privačiai sudaryta du sąrašai po 6 asmenis, bet, atsiradus iniciatorių sudaryti iš tų dviejų tik vienas sąrašas, galutinai nominacijų komisijai buvo įteikta tik aukščiau išvardintas sąrašas. Vienas kitas Tarybos /ir ne Tarybos/ narys siūlė balsuoti už pavienius asmenis, atsieit, pridėti prie įteikto sąrašo daugiau asmenų. Buvo nurodyta, kad pakeitimui ankstyvesnio Tarybos nutarimo, reikia padaryti iš anksto pasiūlymą ir tai svarstyti specialioje sesijoje, kas praktiškai galima padaryti tik ateityje. Kito sąrašo nebuvo patiekta, ir buvo balsuojama tik, ar priimti, ar atmesti pasiūlytąjį sąrašą /siūlyto aklamacijos būdo atsisakyta/.

Į Garbės Teismą išrinkti: Jonas ADOMAITIS, dr. Vytautas PAVILANIS, Romas IŠGANAITIS, Bronius STAŠKEVIČIUS ir Vincas KAČERGIUS /visi iš Montrealio/.

Į Revizijos Komisiją: R. J. VILEMBREKTAS, M. CHAINAUSKAS ir J. A. ŠVILPA /visi iš Londono, Ont./.

Nominacijų komisijai buvo patiekta tik naminėti asmenys.

TELEVIZIJA SOVIETŲ SAJUNGOJE

Vertė S. P.

Kanadoje mes dažnai piktinamės televizijos programomis. Skundžiamės jos lygiu.

Kanadoje mes dažnai piktinamės eilinėmis televizijos programomis. Skundžiamės jos lygiu. Ir ne be pagrindo. Yra visų pirma - gėdinga sporto perkrova; /Arba reikia turėti bent kelis TV aparatus, kur galima matyti kitas, Cable-vision perduodamas programas/. Bet už vis labiau ją yra užteršusi amerikietišku komedijų /nepilnamečio protinio atsilikėlio lygiui skirtų/ tarša. Iog

Bet - ar pagalvojame, kas būtų, jeigu tektų maitintis sovietiniu "miltų užtrinalu su ožkos pienu"?

ooo

Pierre Lorrain

Dienos metu informacijas teikia laikraščiai ir radijas vakarais - televizija.

Sovietinis "žydrasis ekranukas" yra keistas padaras. Pirmuoju būdvardžiu jam apibūdinti pirštų žodis "oficialus". Iš tikrųjų, viskas ten oficialu, pradedant viena - styge pranešėjų kalbos intonacija ir baigiant "varietes" programomis, savaime aišku, neužmirštant pakeliui ir šventų-švenčiausių žinių laidų.

Sovietų Sąjungoje yra keturios televizijos stočių grandys. Iš jų vos dvi - pirmoji ir ketvirtoji - pasiekia visus krašto gyventojus. Antroji grandis - Leningrado - pagau - nama tik tame mieste ir jo apylinkėse. Trečioji stočių grandis duoda vien mokyklinės programos ir, kartą į savaitę, rodo filmą su sąrašais, skirtą kurtiems arba silpnai girdintiems.

Tos grandys savo struktūra ir funkcijomis skiriasi nuo Vakarų televizijos. Čia nesistengiam duoti žiūrovui galimybių pasirinkti: priešingai, bandoma užsitikrinti, kad kiekviena programa pasiektų kiek galint didesnę auditoriją. Užtat absoliučiai būtina, kad programos kartotųsi. Jeigu vieną vakarą viena iš stočių tinklo transliuoja vieną programą, tai sekantį rytą ji vėl gali eiti tos pačios sto-

ties kanalu, arba gali būti pakartota už penkiolikos dienų ketvirtojo kanalo, kuris, tarp kitko, specializuojasi to - kiuose pakartojimuose; jie sudaro beveik išimtinai jo laidas. Tai galioja tiek kino filmams, tiek televizijos filmams, tiek varietės, muzikinė, literatūrinė ekrano aktualijų programoms. Mažiau - žinių laidoms. Vakarinis žinių žurnalas 21 val., bendras abiems stočių grandims, būna pakartojamas pirmojo tinklo sekantį rytą 8 valandą. Tai nėra nauja žinių laida, bet įrašyta iš vakaro programa.

Tos sistemos privalumas yra tas, kad ji leidžia kiekvienam pamatyti tas laidas, kurios jį domina, nepriklausant nuo aplinkybių. Pagrindinis trūkumas - kad yra sunku išvengti kai kurių programų. Lyg tyčia /ir tikriausiai, taip sumanyta/, ketvirtame kanale programos būna tos, kurios televizijos pareigūnų laikomos socialiai naudingomis arba svarbiomis iš ideologinio taško. Jas paprastai palydi pirmajame kanale koks nors šlamštelis. /Pradedant 1982 m. stočių sąranga kiek pasikeitė. Trečioji ir ketvirtoji stočių grandis buvo pergrupuota į naują II-jį kanalą. Pasirodė maskviškė stočių grandis, tuo tarpu kai nebeminimos spaudoje leningradinės programos. Bet programų pobūdis ir jų kartojimo principas nepasikeitė/.

Negana, kad automatiškai kartojamos programos, dažnai rodomos po kelis kartus tos pačios filmos. Tokie dalykai, žinoma, pasitaiko ir kituose kraštuose, bet čia tai vykdoma daug įkyriau. Kai kurios filmos yra užprogramuotos iš anksto, kad pasirodytų kartą metuose kokių nors sukaikių ar minėjimų proga.

Visa tai, kaip visiems aišku, sumažina tikrai naujų, nematytų programų skaičių. Išskyrus žinių ir aktualijų laidas, kurias neišvengiamai tenka nuolat atnaujinti, kiekvieną savaitę pasirodo vos trys arketurios televizijos mokslinės ar meninės filmos visose stočių grandyse. Tomis progomis pranešėjas paskelbia pompastiškai: "Premjera televizionnogo chudožestvennogo filma" /atsieit-naujos meninės filmos premjera, kaip kad teatro spektaklio/ Po to, parodžius vaidintojų sąrašą, dar kartą pakįšamas skelbimėlis, kuriame kartojami tie patys žodžiai.

Askold Krushelnycky

A Chemical Reaction to the Freedom Fighters

A report on the International Afghanistan Hearings held in Oslo.
March 13-16, 1983.

/tęsinys/

Nr. Farouqi also said that in January this year communist soldiers entered the villages to try and forcibly draft villagers into the Afghan army to replace those, who have deserted to the freedom fighters and have depleted to the army strength from around 90,000 to 30,000.

Mr. Farouqi also gave a moving description of the capture of a French doctor, Philippe Augoyard, one of a team of French volunteers who try to give medical assistance to Afghans caught up in the war.

The Red Cross is forbidden to operate in countries where a guerilla war is in progress and M. Augoyard and his colleagues are regarded as enemies by the Russians and their Afghan lackeys.

Mr. Farouqi said that in January the Russians made a concerted effort to capture the French doctors and interrogated and tortured villagers for information as to their whereabouts. Some villagers were executed for refusing to reveal the doctor's location.

But eventually Russian helicopters attacked and landed troops in the village, where the doctors and Mr. Farouqi were hiding.

The doctors and Mr. Farouqi tried to flee but they had been exhausted by freezing conditions and nights made sleepless by bombardment.

Mr. Farouqi hauled Dr. Augoyard up mountains through shoulderdeep snow but eventually the doctor could go no further. Mr. Farouqi said he made the agonising decision to abandon Augoyard only when the Russians were approaching. If he had been captured it would have meant certain death. Dr. Augoyard was captured on January 16. He was forced to make a "confession" on Kabul television some time later in the style reminiscent of the Stalin show trials. On March 14 those attending the hearing, heard that the puppet Afghan Government had sentenced Dr. Augoyard to eight years imprisonment. Throughout his detainment, the French Government was not allowed access to Dr. Augoyard.

One of dr. Augoyard's colleagues, Dr. Laurence Lau - monier, appealed to the world's governments to press for his release. She said: "This is a very serious precedent for relief in the world as a whole. What they are saying is that a doctor committing a crime by trying to help those who are suffering."

She described the horrific conditions in which the volunteer doctor have to work and said that the Russians deliberately bombed hospitals even when they were clearly marked with a red cross.

Abdul Rahim, a former engineer and now a member of the resistance, described how in 1980 he was working on an irrigation system project in the Helmand Province of Afghanistan and witnessed a massive tank attack on villages in the area. He described how about 50 Afghan women who were being chased by tanks jumped into a river and drowned rather than be captured by the Russians who believed would rape them.

Other Afghans described that many soldiers, mainly from the Soviet Asian republics had deserted and joined the freedom fighters and that other prisoners said the occupation forces were disillusioned because their commanders had told them they were going to defend Afghanistan from "Chinese or American imperialists".

/to be continued/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

ŠALFASS IR JOS ISTORIJA

Br. Keturakis
/pabaiga/

Didesnieji darbai Vokietijoje

Šios vadovybės pastangomis, o ypač Zenono Puzinausko tuometinė užimamos darbo vietos galia, 1947 m. Grafenachau vietovėje buvo suruošta stovykla- pasitobulinimo kursai. Artį 50 dalyvių bendrai gero išsilavinimo, pradėjo teoretinį ir praktinį kursą, vėliau įsijungdami į stovyklinį gyvenimą dalinai sustiprino ir sportinį veikimą.

Didžiausias sportinis renginys visoms išvietintoms tautybėms buvo INTERNATIONAL DP SPORT FESTIVAL IN TRACK AND FIELD, 1948 m. rugpjūčio 28-29 d.d., Niurnberge. Sutelktos mūsiškių lengvaatlečių jėgos, ypač vyrų klasės, kelių dienų bendras pasiruošimas ir visas techniškas pravedimas vyriausioje lietuvių žinioje, gana geros pasekmės galutinai užantspaudavo Vys. FASKO ir dalyvių darnų ir sėkmingą pasirodymą. Tai buvo sunkesnis egzaminas, bet įvertinimas iš visų šalių atėjo geras.

Jeigu dar pridėsime nuotatų paruošimą, dėmesį į auklėjamąją ir tautinę sritį, drąsiai galima teigti, kad ši vadovybė per tą trumpą laikotarpį nuveikė daug ir pozityviai.

Juridinė galia šios vadovybės buvo pasibaigusi 1948 m. pabaigoje /1 metai/. Pastangos sušaukti sporto klubų ir sporto darbuotojų suvažiavimą, kuris nuspręstų kaip elgtis, neįvyko, nes sparti emigracija daugumą atitraukė iš visų darbų ir pareigų. Tuo remiantis, nuo suvažiavimo atsisakyta ir apyskaitinį pranešimą nutarta paskelbti spaudoje /tą pilnai atliko/, o kadencijos reikalą perduoda spęstą Vyr. Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Komite - tui. Tai paskutiniai nutarimai, paliekant Vokietiją.

Vyr. FASK-as Amerikos žemyne.

Paskutinis vadovybės narys, ejęs pirmininko pareigas /Valdas Adamkevičius/ į JAV atvyko 1949 m. rugpjūčio 22 d., ir jau spalio 24 d. atsišaukime paaikškina pereinamo laikotarpio veiklą, viską pažymėdamas 7-niuose punktuose. Pabrėžia, kad po registracijos bus sušauktas suvažiavimas, kurio galioje ir bus nauji rinkimai. Deja, net į pakartotiną antrąjį raginimą registruotis atsiliepė mažuma, nes vėliau paaikškėjo, kad užnugarį ruošiami pasitarimai, kaip turėtų būti renkama sporto vadovybė. Ši nelemta eiga pasirodė ir spaudoje, bet tie žmonės, kurie, neva tai, sielojosi ir nūdien mažai kuo pasireiškia.

Pagaliau 1952 m. balandžio mėn. 6 d. Chicagoje sporto klubų ir sporto darbuotojų suvažiavime išrenkamas Vyr. FASKAS.

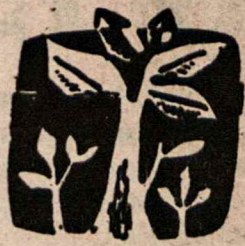
Kanada lygiomis teisėmis pristato savo atstovą, kurį renka jos sportininkai.

Vadovybė rinkta 2 metų terminui /nuo 1979 m. - 3 m., nuo to laiko ligi šiandien nenutrūkstamai vadovauja KANADOS ir JAV kraštų lietuvių sportiniam gyvenimui.

Šalia metinių, apygardinių, Pabaltiečių įvairių sporto šakų bendrų varžybų, paskiri klubai dalyvauja ir vietos kraštų aktyvioje veikloje. Ypatingos pagarbos ir nuopelnų turi Chicago NERIES Sporto Klubas, tinklininkų /kių/ prieauglio klasės, vadovaujamas Zigmo Žiupsnio. Buvo suruoštos krepšinio rinktinės išvykos į Australiją, Pietų Ameriką ir Europą, įskaitant ir moteris tinklininkes Europon. Tai naudinga paskata kelti sustiprintam treniruočių lygiui, sužadinti sportininkų motyvams, o svarbiausia - ligi kraštų lietuviams gaivinti tautinę sąmonę. Kaikurie šešėliai šiose kelionėse neužtemdo atsiektų vaisių ir mūsų tautinėje plotmėje užima prideramą vietą.

Ryšiai su PLBendruomene ir jos padaliniais

Nuo pat pirmų dienų išeivijoje ligi šiandien, ŠALFASS ir visi jo padaliniai ieško tautinio ir moralinio prieglobsčio PLB-je. Pirmieji žingsniai 1971 m. Detroite, svarstybų vardu praveisti, antrieji 1978 m. rugsėjo mėn. 29 d. Chicagoje, tarp sporto darbuotojų ir PLB-nės bei ŠALFASS

XXVIII KANADOS LIETUVIŲ
DIENOS LONDONE, 1983 m.
spalio mėn. 8-9 d.d.

Iš kairės - Edvardas Daniliūnas, Algis Dragūnavičius ir Irena Daniliūnienė įteikia "Aušros" Sporto Klubo atstovui taurę už "Aušros" moterų laimėtą pirmąją vietą moterų tinklinio varžybose.

pirmininkų, pagaliau speciali pasitarimų eiga 1979 m. spalio 20-21 d.d. Hamiltone, šalims pateikiant abipusio bendravimo pasiūlymus, jokių konkretnių pasekmių neatnešė. Priskaitykime dar PLB-nės konferenciją Dainavoje /1981 m. balandžio mėn./, JAV LB-nės 30-mečio minėjimą ir posėdžius 1982 m. balandžio mėn. Detroite, kur lituanistinių mokyklų fizinio auklėjimo reikalai ir visos išeivijos sveikatingumas buvo pristatytas, pasiliko be atgarsio. Nutarimai- rezoliucijos padėta į bylas, o bendra fizinio lavinimo sritis rieda žemyn.

Prie Kanados ir JAV LB-nės valdybų paskirtieji sporto reikalams žmonės, įskaitant ir PLB-nės atstovą sporto reikalams, labai mažai ką nuveikė, nes neturėjo planų ir nurodymų savo paskirtos vietos veiklai plėsti. Tikra stagnacija.

Klystkellai

1967 m. suorganizuota išvyka į Lietuvą, skaudžiai palietė sporto sąjungos vardą ir iššaukė pagrįstą visuomenės priekaištą. Paskirų asmenų buvo dėtos pastangos paveikti sporto vadovybę, kad ji viešai tartų žodį apie savo nusistatymą, nebuvo sėkmingas. Pareiškimai spaudoje, vartojant žodį "nepritaria", šiuo klausimu nieko aiškaus nepasako. Kol viskas grįžo į normalią vagą, buvo nemažai susikirtimų sporto pareigūnų tarpe. Tai - perdrąsus ir neapgalvotas užmojis. Sąjungai reikėjo idėti daug pastangų šio žingsnio išlyginimui. Pasiskubinta ir neatsižvelgta į realią gyvenimo slinkti - tai užsimojimas įkurti Pasaulio Lietuvių Sporto Sąjungą. Greita patirtis įrodė, kad tai nereikalinga, nes vieną šalis /ALFASS/, kuri šį užmojų rėmė, greitai jo atsisakė. Komisijos darbai "konsultacijai" ruošti ir sukeltas vėjas buvo veltui ir be prasmės.

Spauda

Dvimėseninis Šiaurės Amerikos lietuvių sporto laikraštis "Sportas", pradėtas leisti 1959 m. pavasarį ir baigtas 1961 m. spalio m. laida, - tai šviesiausias pragiedrulyš Sąjungos gyvenime ir kartu visos Lietuvos. Kęstučio Čerkečiūno sukvietas redaktorių štabas: Pranas Mickevičius, Zenonas Puzinauskas, Antanas Supronas, Anupras Tamulynas, o jų pastangomis visi kiti plunksnos darbuotojai, kuriems sportinė mintis ir tos srities darbai artimi, gausiai talkininkavo. Čia matėme ir prieauglio žmonių, čia padėjo pedagogai, daktarai ir vienas kitas mokslininkas. Todėl savo turiniu, įskaitant gana patruoklų -

mingai grįžome į viešbutį. Ypatingai buvo patenkinti tie, kurie praeitą naktį gavo miegoti tik apie 4 valandas.

Iš pokalbių paaikškėjo, kad mes, 5 kanadiečiai, priklausome amerikiečių grupei iš 30 asmenų, atvykusių iš New York'o apie vidurnaktį. Tik dabar paaikškėjo, kodėl vadovas, sutikęs kanadiečius, buvo pasakęs, kad šiai mūsų grupei jis nepriklausęs. Grupės dalis praleido laiką viešbutyje, kiti dar parduotuvėse ar tik gatvėse pasivaikščiojo, grįžo į savo kambarius susipakuoti išmodanus ir pasi ruošti naujai kelionei.

Gerai pailsėję, kitos dienos rytą po pusryčių iškeliavome Ispanijos link. Anksčiau jau minėjau, ką buvome matę, tačiau važiuojant vėl miesto gatvėmis, teko pamatyti ir naujų vaizdų. Lisabona - apie 1 mil. gyventojų Portugalijos sostinė ir didmiestis. Miestas turi daug ko parodyti iš istorinės praeities laikų. Miesto didelis ir patogioje geografinėje padėtyje uostas - didelė parama kraštui finansine ir ekonomine prasme. Slenkant gatvėmis, iš vadovo patyrėme, kad pora gatvių turi mozaikinės formos šaligatvių, kuriais moterims draudžiama praeiti su smailiais užkulniais batukais. Už miesto važiuojamas kelias buvo paprastas, vietomis nelygus ir net duobėtas. Priėjus vadovui arčiau manęs, pastebėjau, kad patikrintų autobuso ratus, nes man atrodė, kad jie yra kampuoti. Jis užtikrino, kad ne, o tik kelias esąs nelygus...

Pro langus matomi vaizdai nebuvo įdomūs. Pakelėse daug medžių ir krūmokšnių. Pamatyti ūkišką sodybą ar bendrai didesnį žemės gabalą ar pievą - retenybė. Pravažiavus didesnį mūsų kelionės tarpą, vaizdai truputį pagerėjo, betgi niekas jais nesidomėjo.

Apie 12 val. sustojome priešpiečiams Ispanijos pasienyje, Elkos miestelio restorane. Maždaug per 4 valandas pravažiavome skersai visą Portugalijos teritoriją. Restorane pasirinkome užkandžių pagai savo skonį, ir dar portugalishko maisto. Priedo vyrai ir dalis moterų pasi-rinko po bonkutę alaus, kitos vaivandenių ar kavos. Tai buvo paskutinis pasigardžiavimas šio krašto maistu. Užkandę ir kiek įsitraukę gryo oro į savo plaučius, lipome

są žurnalo apipavidalinimą, buvo plačiai skaitomas, mėgiamas ir kitų visuomenės sričių asmenų palankiai įvertintas. Dėl finansinių nedateklių, trumpą laiką išsilaikęs, turėjo užsidaryti.

Antroji galimybė, jau biuleteniui leisti, buvo aptarta ir nuspręsta 1980 m. pavasarį, Detroite. Paskubomis suruošta medžiaga iš redakcijos būstinės buvo pasiųsta į Torontą spausdinimui, deja, spausdinys dienos šviesos neišvydo, nes vyr. pareigūno buvo pasakuta, kad vienas iš rašinių netinka. Pasekmės: visi trys rašinių autoriai, vienas iš jų redaktorių, straipsnius atsiėmė atgal.

Finansinė padėtis nuo 1978 m. rudens, jokių sunkumų tokiam leidinėliui nesudaro, bet, kaip matome iš šio įvykio, lemia visai kiti motyvai ir tokia laikysena vadovaujančių, šiame atsitikime tik vieno asmens galia, labai atstumiančiai veikia ir bendram sporto spaudos žodžiui plisti uždeda varžtus.

Šiuo metu, o tas jau pradėta 1979 m. pabaigoje, didžiausias darbas ir rūpestis - tai ŠALFASS istorijos išleidimas. Daug medžiagos redakcija jau yra gavusi, bet dar nemažai jos trūksta. Paraginimai ir prašymai spaudoje ir asmeniškai laiškais į savanoriškai pasižadėjusius bendradarbius, per daug lėtai slenka. Uždelsimai labai neigiamai veikia istorijos išleidimą, o gyvenime matome, kad netikėtai ir staigiai vienas antras iš mūsų paliekame žemišką pastogę, taigi visais požūriais imant, Sąjungos istorija turi būti mūsų visų remiama.

Ateities perspektyvos

Kiekviename metiniame Sąjungos Sporto atstovų suvažiavime nusiskundžiama stoka vadovų, trenerių trūkumu, finansiniais sunkumais nuomojant treniruotėms sales ir kt., bet nė viename iš jų nesiaikškinta kaip ir kokių priemonių imtis toms negerovėms sumažinti.

Sąjungos ateitis ir tolimesnis išsilaikymas priklauso nuo teisingai suprastos sportinės idėjos įvertinimo, siejant su lietuvių tautinių apraiškų išlaikymu. Bendros sportinės veiklos pradai, o būdingiausias fizinis auklėjimas lavinimas visų išeivijos sluoksnių tarpe, yra kertiniai ramsčiai. Tik artimas ir sumanias aptartas veikimas su Lietuvių Bendruomenės padaliniais šią sritį plečiant, laiduos Sąjungos gyvavimą.

Darbo vykdymui ir organizacinei visuomenės sporto talkai reikalingas kadrų. Taigi, Sąjungos ateities darbų planuose ši vieta pati svarbiausia, nes be paruoštų žmonių sėkmingas judėjimas neįgyvendinamas.

Sportinei ir tautinei minčiai aiškinti, biuletenis yra būtinas. Kol vyresnieji dar pajėgia padėti, surenkant jaunesniuosius, galima daug ką atsiekti ir spausdintam sporto žody.

P.S. Šis straipsnis turėjo būti atspausdintas PLD leidinyje- Sporto Skyriuje. Užklausus priežasčių, kodėl nespausdino, atsakingas pareigūnas keletą jų išvardina ir man rašo: "Stebiuosi, kad tokį straipsnį parašai, turėjai drąsos jį siųsti ir dabar klausiu, kodėl!" Kadan gi straipsnio turinys pagrįstas istorinių įvykių raida ir nuolatiniu Sąjungos gyvenimo sekimu, neprasilenkiant lietuvių sportinio judėjimo siekimams, todėl drįstu jį skelbti spaudoje, kaip ŠALFASS-gos trumpą, istorinę apybraižą. Kokios vertės PLD leidinio sporto skyrius, net ir po redaktoriaus viešai spaudoje duotų pataisymų aš esu rašęs "Dirvoje" 1983 m. lapkričio mėn. 3 d.:

"Kalbėkime, rašykime ir gerbkime tiesą".

autobusan. Na, ir maždaug po pusvalandžio, jau buvome Ispanijos žemėje, kontrolės punkte.

Vadovas su šoferiu nuėję įstaigon, užtruko tik 5 minutes ir gavę leidimą važiuoti toliau, skubėjo pirmyn, kad skirtu laiku pasiektų Sevilijos miestą. Greičiau važiuoti galėjo, nes pagerėjo keliai. Gamtovaizdžiai irgi buvo įdomesni. Pasirodė sodybos ir raguotųjų bandos, kad ir ne skaitlingos. Tolumoje matėsi kalneliai, lygumos ar slėnių gabalai. Vienoje vietoje matėmsi ir banda buliukų- naujų kovotojų Ispanijos arenose.

Artėjant prie miesto, vadovas suteikė trumpų informacijų. Sevilija- Andalūzijos provincijos sostinė, su įdomia praeitimi iš karalių laikų. Miesto gyventojai egsta sėdėti kavinių terasose prie puodelio kavos, ar kitose vietose prie stiklo alaus ir stebėti judėjimą šaligatviuose bei vykstančius flirtus-romansus. Andalūziečiai prisimena arabishką posakį, kuris sako, kad gyvenimas yra trumpesnis už mirtį. Todėl jie stengiasi išnaudoti gyvenimo ir trumpiausią momentą dar prieš mirtį.

/ bus daugiau /

Vėl Europoje

2. /tęsinys/ Čia praleidome apie pusvalandį. Bandėme portugalishkus vaisvandenius, moteris įieškojo ko nors nusipirkti, vyrai darėsi nuotraukas. Už kokio 100 metrų matėsi Bilem tvirtovė. Nuėjome ir jos apžiūrėti. Prie pat kranto stovintis istorinis pastatas jokio išpuošio nepadarė, turbūt, dėl labai prastos išvaizdos, nors jo praeitis portugalams gana reikšminga ir brangi. Dar kiek toliau matėsi tiltas per Tagu upę, jungiąs rytinę Lisabonos miesto dalį. Jis statytas 1956 m., apie 2 km. ilgio ir tada buvo laikomas ilgiausiu tiltu Europoje. Tačiau 10 metų vėliau, kitas tiltas, pastatytas Vakarų Vokietijoje laikomas ilgiausiu Europoje.

Prieš mus kitoje pusėje matėsi Kristaus monumentinė stovykla, žemės drebėjimo nepalietusio miesto dalyje, senamiestyje. Diena buvo graži ir saulėta, bet nekaršta, tačiau miesto gyventojų judėjimas buvo labai menkas. Galbūt todėl, kad pirmadieniais miestuose viskas uždaryta. Mums būtų malonu dar pabūvoti gryname pre, tačiau raginami vadovo, turėjome grįžti "namo"- į viešbutį, nes jau rytojaus dieną turėsime nešdintis iš Portugalijos.

Vadovui patikrinus keliautojus, pajudėjome pirmyn. Tolstant nuo Tagu upės, jis dar papasakojo Lisabonoje paplitusią legendą, nuostabių įvykių iš 1173 metų. Tais metais Tagu upėje pasirodė prekybinis laivas. Tačiau jame nesimatė jūrininkų. Atrodė, kad jis vairuojamas dviejų didelių sparnuotų paukščių. Pakrantėje sustojusį laivą patikrinęs, jame buvo rastas žmogaus kūnas. Tai buvęs kankinys - krikščionis šv. Vincentas, ispanų nužudytas 304 metais, arba maždaug prieš 800 metų. Dabar šv. Vincentas, tuodu paukščiai už gerą išlaikymą šv. Vincento kūno ir laivas yra Lisabonos miesto simboliu. Jis pagamintas iš metalo ir daug kur matomas iškeltas net ant viešo pobūdžio pastatų.

Besidalindami šios dienos patirtais išpuošiais, lai - 1983.XII.15

KULTŪRINIS PUSLAPIS

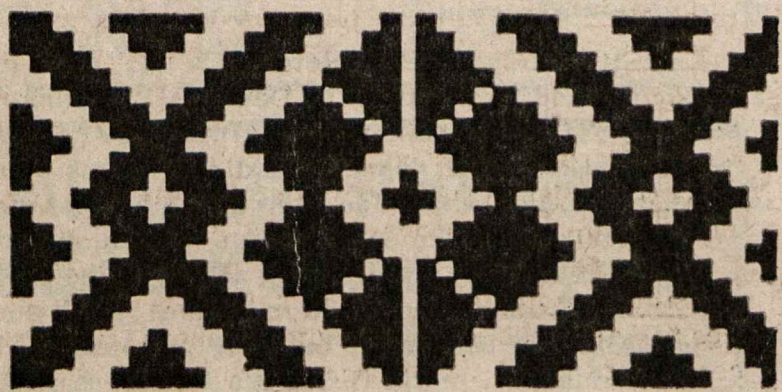

Ava Saudargienė

VĖJAS IŠ RYTŲ

Nidos Knygų Klubo leidinys

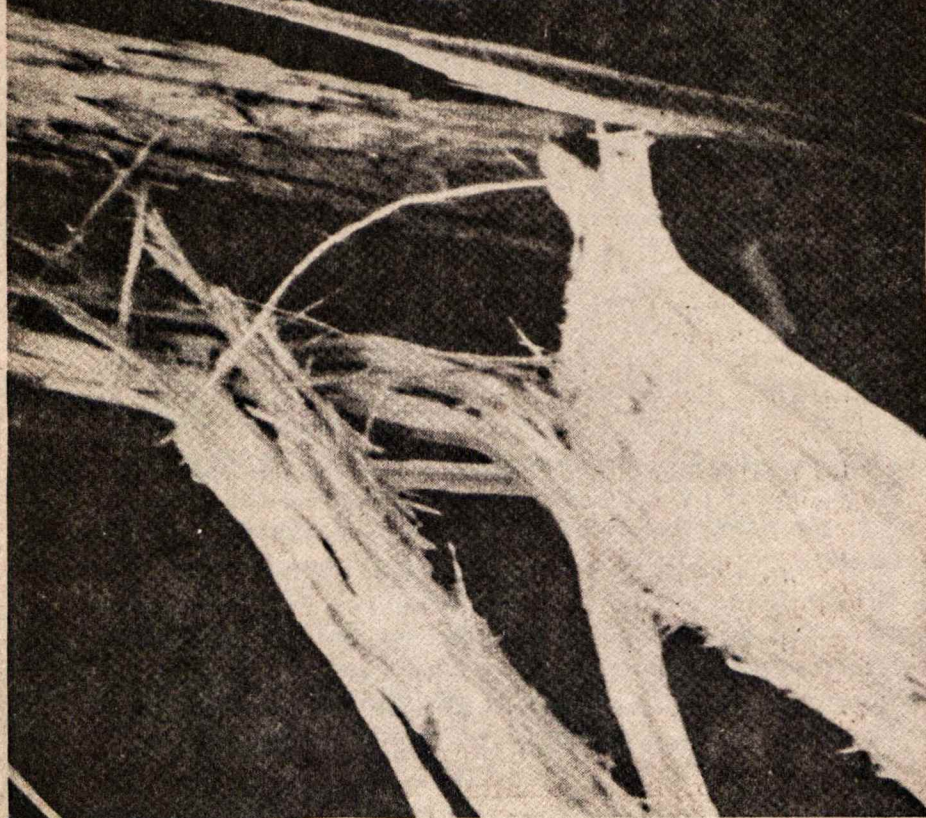
Nr105

KOSTAS OSTRAUSKAS
GUNDYMAI

PETRAS MELNIKAS

PAKIRSTA
ŠAKA

VĖJAS IŠ RYTŲ. Kelionių aprašymai. Ava Saudargienė. 151 psl. Išleido "NIDA". Iliustruota nuotraukomis.

Vaidingai, pastabiai, lengvai skaitoma kalba, įdomiomis iliustracijomis prakeliama Jugoslavija, Austrija, Lenkija. Mielai keliaus kartu ir skaitytojas.

Is: "VĖJAS IŠ RYTŲ"

"Sukilimas Australijoje!" -pasitiko brolis su Varšuvos dienraščiu. Seniai buvau girdėjusi iš namų, parūpo kas, prieš ką sukilo?

"Australijoje didelis sukilimas", padėjo man skaityti sensacingą žinutę brolis. "Queenslande brangių akmenų ieškotojai sukilo prieš kapitalistinę vyriausybę, uždraudusią ieškoti brangių akmenų. Sukilimą malšinti buvo pasiųsti policijos daliniai". Toliau sekė aprašymas koks ten buvo mūšis! Kaip narsiai priešinosi sukilėliai išnaudotojams!

Susirinkę giminaičiai žūrėjo į mane, laukė reakcijos. Aš, paėmusi Australijos žemėlapi, parodžiau laikraštyje minimus tuščius Anakie laukus, kur vienas kitas atosto - gaujantis nuvažiuoja parinkti brangių akmenų, didžiules dykumas, kur geologai ieško naujų mineralų. Pasakiau ten buvusi, kartu su vyru klaidžiojusi tropinės saulės kaitroje. Deja, akmenų neradom, nieko nesutikom, tik giliame tarpelyje, prie apdžiūvusio upelio vagos užtikome auksą plaunantį vyrą ir jo žmoną iš Viktorijos, o laukuose daug kengūrų.

"Tai turbūt kengūros sukilo!" Džiaugėsi jauniausias šeimos narys.

Skaudžiai išgyvenę trisdešimties metų izoliaciją, nepriteklių ir baime, netekę žodžio ir judėjimo laisvės, gėdžiai gaudė žinias iš Vakarų, kurie komunistinės propagandos taip siaubingai pavaizduojami, kad ir Partijos patikėtiniai jau nebetiki. Negali tiesos rašyti. Lenkijos laikraščiai suvaržyti griežtos cenzūros, apribojimais ir nurodymais ką galima ir ko negalima rašyti. Puslapiai užpildyti melagingomis sensacijomis iš Vakarų; savo skurdas nuslėptas, nudažytas šviesiomis spalvomis. Išvykti į Vakarus leista tik išrinktiesiems, o jei sugrįžę nesilaiko Partijos linijos, vienaip ar kitaip nutildomi.

TREČIOJI DIENA

Jau kiek susipažinusios su miestu, trečią dieną Renė ir aš vienos išėjome pasidairyti krautuvėse. Centre, netoli Maršalkovskos, radome didžiausius Varšuvos prekybos namus. Namai valdiški; pirmame aukšte skyrius vaikams, antrame paaugliams ir trečiame suaugusiems. Lentynose prekių mažai, ir tos pačios menkos kokybės, blogai pagamintos. Apytuščioje trečio skyriaus erdvėje užtikome didoką būrį moterų. Kaip skruzdėlės kokiui tai instinktu pajutusios susirinko prie tik ką pristatytų trikotinių bluzelių.

"Kurią nori- baltą, raudoną ar mėlyną?" Klausė pardavėja. "Pasižiūrėti? Į ką? Nustebusi pasipiktino. "Visos vieno modelio, vieno dydžio. Nori imk, nenori neimk", nusisuko nuo reiklios pirkėjos.

Renė irgi norėjo imti, parvežti dovaną uošvei, kuri prižiūri vaiką ir prisijungė prie stovinių. Kai atėjo jos eilė iš karto pasakė- mėlyną. Pardavėja, pasislėpusi po prekystaliu, įkišo ką tai į popierinį maišelį ir padavė be žodžių, be šypsenos. Patarčiau neimti nepatikrinus. "Neimti?" Nustebo Renė, "Vilniuje jokios negausiu".

GUNDYMAI. Pjesė. Kostas Ostrauskas. 119 psl. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. 1983. Chicago. Knygos apipavidalinimas V.O.Virkau. Naudotos iliustracijos iš Hieronymus Bosch kūrinių detalių. Kietais viršeliais. Kaina \$8.

Graziai išleista, originali, aktualiomis temomis pjesė.

PAKIRSTA ŠAKA. Romanas. Petras Melnikas. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. 190 psl. Kietais viršeliais. Kaina \$8. Aplankas Petro Mikalajūno.

Iš: "PAKIRSTA ŠAKA"

Sapnas pasikeitė. Kodas, važiuoju nuomotu automobiliu, bet negaliu pasiekti vairo. Gi mašina dūzgėdama ir nevairuojama lekia pati. Trypiu koja išklėrusius stabdžius, siekiu vairo, bet, atrodo, teks kur nors atsitrengti ir viskam bus galas. Kai didelis moters šešėlis virš mašinos pradeda siūbuoti, suprantu, kad tai tik slogus sapnas ir, pusiau sąmoningai, prisiverčiu atmerkti akis.

Pliušinėje vagono sėdynėje pasiraivęs ir patogiau įsitaisęs, galvojau, ką toks sapnas galėtų reikšti? Jis nuolat keitėsi ir bauginančiam momente nutrūko. Iš tikrųjų maišėsi du sapnai. Viena mano ligonis kalbėjo nesąmonės, o kitame vyravo avarijos baimė, kurią jaučiau keliaudamas siaurais Pietų Italijos keliais. Sapnai nesilaiko geografinio ir laiko vientisumo. Juk sapnuose seniai mirę žmonės vaikščioja, tarsi atgiję, gyvieji pranyksta. Tuomet instinktyviai norėdamas save apsaugoti -pabundi.

Buvau labai išvargęs. Galvojau: kodėl sapnuose kalbi kito lūpomis, o kiti kalba tavosiomis. Mąstai taip intensyviai, lyg nemiegotum. Atsiranda kažkoks, tarsi ketvirtas matavimas, kokį suvoki paveiksle, vaizduojančiame fantazijos pasaulį. Tada atmeti sapno reikšmingumą ir prisiversti atsibusti

Saulė jau sukosi vakarus.

Vagone visi sujudo. Dana žiovavo, o slaugė dar miegojo. Kažkoks vyras su juokingais senoviškais batais, tokianėška tarme murmedamas savo žmonai, pastatė lagaminus prie išėjimo. Ilgaplaukis anglų turistai, lyg su pagalba, gomurinių balsu ištare "Florence". Girdėjosi ispanų kalvos nuotrupos ir vokiškai ištartas žodis: "Bahnhof".

Gal viskas gerai išeis?

LITERATŪROS KONKURSAS JAUNIMUI

ŠV. KAZIMIERO 500 metų mirties minėjimo komitetas pavedė "Ateities" žurnalo redakcijai skelbti konkursą jaunimui apie Šv. Kazimierą.

KONKURSE gali dalyvauti jaunimas nuo 15 iki 30 m. amžiaus. TEMA: Rašinių tema turi būti apie Šv. Kazimierą bei jo reikšmę mums šiandien.

ŽANRAI: Rašinių žanrai gali būti įvairūs: proza, poezija, straipsnis ir kt.

MECENATAS: Kun. dr. Juozas Prunskis skiria 1000 dolerių sumą premijoms.

PREMIJOS: Konkurso kūrinių vertinimo komisija turi pilną teisę padalinti 1000 dol. sumą savo nuožiūra premijoms pagal dalyvių amžių, žanrus ir kt.

RAŠINYS pasirašomas slapyvardžiu ir nurodomas autoriaus - autorės amžius. Autoriaus, -ės slapyvardis, tikroji pavardė ir vardas bei adresas ir telefonas užrašomi ant atskiros lapelio, kuris įdedamas į mažą voką. Mažas vokas

užklijuojamas ir kartu su rašiniu, įdėjus į didesnį voką, siunčiamas adresu: JAUNIMO KONKURSUI, 7430 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

TERMINAS. Visi rašiniai vertinimo komisiją turi pasiekti iki 1984 m. liepos 10 d. vidurnakčio.

PREMIJŲ LAIMĖTOJAI bus paskelbti Lietuvos Katalikų Kongrese 1984 m. rugsėjo 1-2 d. Toronte.

PREMIJUOTI RAŠINIAI tampa Šv. Kazimiero 500 metų mirties minėjimo komiteto nuosavybe ir bus atspausdinti "Ateities" žurnale. Nepremijuoti rašiniai autoriams negražinami, bet gali būti spausdinami susitarus su jais. KONKURSO vertinimo komisijos narių pavardės bus paskelbtos vėliau.

"Ateities" redakcija

Iš: "GUNDYMAI"

Viršila išgrūda Antaną atgal į prieškambarį, įeina į vidų ir uždaro duris.

MAJORAS. Keikia atsikvėpti.

VIRŠILA. Taip, tamsta Majore.

Majoras užsidega cigaretę.

MAJORAS. Vis tą patį kartoju ir tą patį girdžiu, Pasiusiu.

VIRŠILA. Sunkios majoro pareigos.

MAJORAS. Sunkios? Vos pakeliamos.

VIRŠILA. Tačiau garbingos.

MAJORAS /žiūrėdamas blankiai pro dūmus į Viršilą/. Labai garbingos...

T y l a.

VIRŠILA. Majorui leidžiant, drįstu kukliai pasiūlyt...

MAJORAS. Pliek.

VIRŠILA. Galima buvo išrikiuoti visą kuopą ir pasakyti, ką reikia visiems iš karto.

MAJORAS. Žioplas esi.

VIRŠILA. Atsiprašau, tamsta Majore.

MAJORAS. Visiškai žioplas.

VIRŠILA. Dar kartą atsiprašau.

MAJORAS. Čia ne eilinis įsakymas. Išdrožt kaip bandai ne negali. Reik atskiros dėmesio kiekvienam kariui. Tėviškos

rankos. Psichologijos!

VIRŠILA. Suklydau, dievaži, suklydau - nesupratau padėties rimtumo.

MAJORAS. Dabar supranti?

VIRŠILA. Taip, tamsta Majore! Tikrai žioplas esu. Ne be reikalo jūs- majoras, o aš - tik viršila.

MAJORAS /atsargiai žvilgtelrėjęs į Viršilą/. Pasirodo, tu ne toks jau žioplas.

VIRŠILA. Ačiū.

MAJORAS. Tačiau per daug neišgudrėk.

VIRŠILA. Klausau, tamsta Majore!

MAJORAS. /užgesinęs cigaretę/. Slusk kitą.

VIRŠILA /atidaręs duris/. Sekantis! /Majorui/ Paskutinis.

MAJORAS. Ačiū Dievi.

Įeina ANTANAS -žygio aprangoje. Sumušta kulnais ir atiduoda pagarbą.

Viršila išeina ir uždaro duris.

MAJORAS /monotoniškai/. Ar žinai, ko mes čia atėjome?

ANTANAS /be entuziazmo/. Kaimynas mūsų pagalbos šaukias.

MAJORAS. O ar žinai, kodėl kaimynas mūsų pagalbos šaukias?

ANTANAS. Klatingas priešas kėsina išplėsti jį iš mūsų glėbio.

MAJORAS. Tad ko mes čia atėjome?

ANTANAS /užsimerkęs/. Išgelbėti kaimyną iš priešo narių...

MAJORAS. Ir?

ANTANAS....vėl jį su meile tvirtai apkabint.

MAJORAS. Puiku. Tai dar kartą: Ko mūsų šaunioji Armija čia atėjo?

Dana dar snaudė šalia manęs. Plati burna buvo šiek tiek pravira, buvo matyti balti jos dantys. Liekna, bet putlių rankų ir kūno; ji buvo idealistė ir patriotė. Šaunių jaunų vyrų neatsirado jai nei Čikagoj, nei Vokietijoje. Bet argi dėl to reikėjo besilankant tėvynėje nepažįstamą vyrą iškevali išlukštenti ir įsimylėti taip karštai ir beprotiškai?

Apie Danos planą bandžiau šnekėti, nors man visa tai neturi daug reikšmės. Ją kritikavau: "Tavo planas ir tavo norai man yra juokingi, Dana. Nepasiseks..." Jai pasirodė, kad tai nebroliška pastaba ir ji dėl to net apsisverkė. Tačiau ji yra stipri, kai viskas klotasi gerai, kai gali ką nors nuveikti ir laimėti. Dažnai neįstengiu karštuolės perkalbėti. Ji netiki, kai sakau, kad visko gyvenime negali pramatyti.

Todėl aš pats mėgstu tik mažus dalykus. Labai atsargiai ragauju gyvenimą ir negaliu suprasti kitų rajumo. Įvairiuose reiškiniuose matuoju nuotolius pradedant nuo normalumo ir juos suvokių gan lengvai, bet nesu žiniūnis.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

Telšių kraštotyros muziejaus etnografinė sodyba

LIETUVIS MUZIKINĖJE KONFERENCIJOJE

Spalio mėn. Gdanske vyko V-toji Tarptautinė Konferencija "Fortepijono muzika".

Sovietų Sąjungą atstovavo prof. Vytautas Landsbergis. Jo pranešimo tema - Balio Dvariono fortepijoninė kūryba - stilizacija ir autentiškumas".

SPAUDOS RŪMAI

Vilniaus priemiestyje Viršuliškėse statomi nauji spaudos rūmai. Pirmoji ofseto spaudos mašina paleista šią vasarą. Mašinas montavo specialistai iš Rytų Vokietijos. Šešios mašinos buvo pagamintos Plaueno mieste.

KODĖL RUSŲ PERGALĖ NEŠVENČIAMA RUSIJOJE ?

Lietuvos komunistų partijos Centro Komitetas, kaip rašoma, nutarė 1985 m. liepos mėnesį Vilniuje tradicinę dainų šventę skirti rusų pergalėi II Pas. Kare.

Ar tai jų iniciatyva, ar tai Andropov'o "šviečiantis" minis-sunku pasakyti. Ir galia, kad kartais dar tenka paabėjoti. Juk rusai NEBŪTŲ BE AMERIKOS PAGALBOS laimėję. Ir karas jau taip seniai buvo. Ir Hitlerio seniai nebėra.

EUROPOS REKORDININKAS

Vladas Kazlauskas, 25 m. sportininkas, 25 km. sportinio ėjimo distanciją nuėjo per 1 val. 20 min. 39 sekundes. Jis laimėjo Europos rekordą.

Pasaulinį rekordą turi meksikietis D. Batista, nuėjęs šį nuotolį per 1 val. 20 min. ir 28,8 sekundes.

APIE TELŠIUS

Telšiai randasi Žemaičių aukštumoje prie Masčio ežero, kalvotoje vietoje. 1935 m. jis buvo gavęs pirmojo miesto teises.

Lietuvos nepriklausomybės metais Telšiai buvo išaugę į žymiausią Žemaičių švietimo-kultūros centrą.

1918 m. buvo įkurta Saulės D-jos gimnazija, vėliau suvalstybinta; 1926 m. įsteigta vyskupija, po metų kunigų seminarija. Veikė mokytojų seminarija, amatų mokykla, visa eilė organizacijų. Čia veikė ir garši rabinų mokykla.

Didelė įžymybė-etnografinis ALKOS muziejus, įkurtas ir išugdytas daugiausia Pr. Genio 1931 m. Jo rūpesčiu, baigti 1940 m. prie Masčio ežero muziejaus rūmai.

II-sios sovietų okupacijos metu eksponatai buvo perkelti į senus Sapiegos namus.

Telšiuose buvo labai gyva ir periodinė spauda. Telšiuose gyveno ar gimė visa eilė mūsų žymiųjų dailininkų ir rašytojų.

Pramonės srityje - nepriklausomybės metais pažymėtinas lininių audinių fabrikas Mastis, lentpjūvės, kojų fabrikas, malūnai ir kt.

Pirmos istorinės žinios apie Telšius siekia 15 a.

VILNIAUS TEATRAS GASTROLIAVO RYGOJE

Vilniaus Teatras Rygos Teatre vaidino Dostojevskio, Ibseno, Justino Marcinkevičiaus, Šekspyro, A. Gelmano veikalus.

Viešėdami Rygoje, Vilniaus teatro darbuotojai lankysis įmonėse, susitiks su darbininkais.

Šalia tos garbės, geriau 5 darbininkų "rojuje" būtų ir ap rūpinti darbininkus šiame gi garbinga.

MAN 87 METAI

J. Valiūnas

Man 87 metai - tai kas čia tokio ypatingo? Aš paprastas žmogelis, nevertas minėti. Bet štai garsus aktorius George Burns: jam sukako lygiai kaip ir man 87 metai. Jis pradėjo savo karjerą 1903 metais kuomet būdamas 7 metų jis dainavo kartu su Pee-Wee kvartetu. Išstisus 80 metų tęsėsi jo aktyvus aktoriaus gyvenimas. Tai tikrai reta ir išimtiną asmenybę.

Dar įdomiau tai, ką jis parašė savo knygoje: "Kaip gyventi, kad sulaukus 100 ar daugiau metų" (How to live to be 100 or more). Tos knygos santrauką randame "Reader's Digest" š. m. gruodžio mėnesio žurnale. Žmonės jokią klauzinę, kaip jis galės būti 87 m. amžiuje toks aktyvus, priešia, dalyvauja televizijoje ir Bet rūpestis ūkininko neapleidžia, kaip toje dainoje: "Nesirūpink tėvužėli, Užaugtavo vaikščioti su puikiomis merginomis. Jis atsako, kad šiandien nereikia rūpintis apie senatvę, kad užtenka tik būti aktyviam, o ne galvoti, kad nuo daugelio metų "rūdyjasi". Tai gi, jis tvirtina tą patį, ką aš sakau, nes ir aš esu 87 metų bet nesu senas, o tik vyresnio amžiaus.

Vaikščiok ir vaikščiok kasdien, sako G. Burns, ir jis kiekvieną rytą vaikščioja po pusantros mylios. O aš ne tik ryte, bet ir vakare panašią distanciją pavaikštau ir dar vaikščiodamas be garso kokią dainelę iš savo gausaus (100) mokamų dainų "repertuaro" niūniuojau. Jo patarimas: vaikščiok, kiek gali daugiau, nes savijauta, bus geresnė.

Toliau G. Burns tvirtina, kad nori gyventi 100 ar daugiau metų, tai neturi sėdėti ir laukti, kol ateis tie tavo metai. Turi būti veiklus. Jis sako, kad būdamas 87 m. jis viską galįs nuveikti lygiai, kaip kad būtų tik 18 metų.

Štai jo pagrindinė ilgo gyvenimo paslaptis. "Galvok pozityviai, tai esąs svarbiausias ilgaamžio gyvenimo raktas. Venk rūpesčių ir dvasinės įtampos (Avoiding worry, stress and tension)". Šitie rūpesčiai bei dvasiniai neramumai ne tik kad yra nemalonūs bet jie trumpina gyvenimo amžių. Jis pateikia savo gyvenimo pavyzdžius. Jei jis keliaujas dideliu lėktuvu (mažų lėktuvų jis vengia), ir tas lėktuvas pradeda "neramiai šokinėti, tai jis tuo visai nesirūpinąs". Sako: "pilotas gauna gerą atlyginimą, - tegul jis juo ir rūpinasi". Prieš keletą metų jis turėjęs kokią tai širdies operaciją. Po operacijos jis pasakė, kad jis visai nesirūpinąs dėl tos operacijos, kurios juk jis negalėjęs kontroliuoti. Bet daktaras atsakė, kad jis labai rūpinosi ir nervavosi, darydamas operaciją. Žinoma, tai jo, o ne mano rūpestis", - pasakė G. Burns.

Gera pasakyti: neturėk rūpesčių, kuomet jų gal yra pilnas tavo kasdieninis gyvenimas. Ypač daug rūpesčių turėdavo mūsų ūkininkas Lietuvoje, kuomet nuo pat ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro darbai ir rūpesčiai jį buvo apspitę, lyg koks bičių spiečius. Augina ūkininkas sūnų, kuris jį turėjo senatvėje pavaduoti.

Šalia tos garbės, geriau 5 darbininkų "rojuje" būtų ir ap rūpinti darbininkus šiame gi garbinga.

MAN 87 METAI

J. Valiūnas

Man 87 metai - tai kas čia tokio ypatingo? Aš paprastas žmogelis, nevertas minėti. Bet štai garsus aktorius George Burns: jam sukako lygiai kaip ir man 87 metai. Jis pradėjo savo karjerą 1903 metais kuomet būdamas 7 metų jis dainavo kartu su Pee-Wee kvartetu. Išstisus 80 metų tęsėsi jo aktyvus aktoriaus gyvenimas. Tai tikrai reta ir išimtiną asmenybę.

Dar įdomiau tai, ką jis parašė savo knygoje: "Kaip gyventi, kad sulaukus 100 ar daugiau metų" (How to live to be 100 or more). Tos knygos santrauką randame "Reader's Digest" š. m. gruodžio mėnesio žurnale. Žmonės jokią klauzinę, kaip jis galės būti 87 m. amžiuje toks aktyvus, priešia, dalyvauja televizijoje ir Bet rūpestis ūkininko neapleidžia, kaip toje dainoje: "Nesirūpink tėvužėli, Užaugtavo vaikščioti su puikiomis merginomis. Jis atsako, kad šiandien nereikia rūpintis apie senatvę, kad užtenka tik būti aktyviam, o ne galvoti, kad nuo daugelio metų "rūdyjasi". Tai gi, jis tvirtina tą patį, ką aš sakau, nes ir aš esu 87 metų bet nesu senas, o tik vyresnio amžiaus.

Gyvenime visai pasitaisydavo: jei rūpestingo tėvo užaugintas sūnelis užaugtavo rūpestingas, gal tinkas tik "išnui šėkų plauti", tai po tėvo mirties, ypač jei sūnus pasiduodavo alkoholio įtakai, visą tėvo rūpestingai puoselėtą ūkį nugyvena ir "išpūstija". Štai ir mane patį neseniai užpuolė rūpestis: prakiuro centralinio šildymo alyvos tankas, - ir visą naktį nemiegi, nes rūpinies, kad alyva iš tanko netušėtų ir dar ko, neduok Dieve, gaisras neįvyktų. Tai rūpestis ir miegą nuvalkė. Trumpas, vienalaikis ir greitai praeinantis rūpestis.

Bepigu garsiam ir turtinamam aktoriui, kaip G. Burns, kurį pusė Amerikos žino. - "Būk aktyvus", jis pabrėžtinai rašo. Jis nurodo, kad užsiimtum kuo tik nori ir gali, kad kuo nors domėtumeis ir veiktum, o ne tinginiautum ir "ilsėtumeis" laukdamas senatvės pabaigos. Jis nepatiria turėti daug laiko ir seninti save be laiko. Jei tu pradėsi galvoti esąs senas, sulaukęs 65 ar net 70 metų, tai darai didelę klaidą. Žmogus, esąs, privalo būti visą laiką užimtas, net sulaukęs G. Burns (ir mano) amžių. Jis rašo: "Dirbk, kiek gali ilgiau ("keep working as long as you can"); o jei negali dirbti, tai užsiimk kuo nors kas tave domina. Nebūsi senas, kol sau neįsikalbėsi, kad jau pasenai, kad nieko nebegali dirbti ir kad niekas tave neįdomina. Tai pražūtinga mintis. Žiūrėk! atėit - sako G. Burns. Jis apgailestauja žmones, kurie gyvena vien praeitimi bei jos apgailestavimu. Jis primena seną posakį, kad gyvenimas prasideda nuo 40 metų. Tai esanti nesąmonė. Gyvenimas prasideda kiekvieną rytą, kai tu išbundi. Negulėk ilgiau, o svarstyk ką darysi ir veiksi. Pagaliau, jis sako, daryk ką nors naudingą ir gero kam nors, kas yra reikalingas pagelbos ir būsi nustebintas, kai pajusi jausmą krūtinėje". Tai gi, - jis baigia su pozityvia gyvenimą pažiūra ir su truputiuku laimės, - nėra jokios abejonės ir pagrindo galvoti, kad tu nesulauksi 100 metų.

"Gera naujiena tai, kad jūsų mašina tvarkoj. Bloga naujiena tai, kad darbininkams truko keturias valandas, po 25 dol. į valandą tai patvirtinti!"

KAIP KAS ŽIŪRI TV

Du amerikiečiai - dr. E. Breitner ir dr. J. Flanders - vienas psichiatras, kitas psichologas sako, kad apie žmogaus būdo savybes galima šį tą spręsti iš jo TV programų žiūrėjimo. Žemiau jie paduoda keletą žiūrovų tipų:

Planuotojas - /nusprendžia, ką jis žiūrės, patikrinęs TV programų pranešimus/. Toks žiūrovas yra geras organizatorius ir savo gyvenime. Jis yra kompetentingas versle ir pagrindinai atlieka savo darbus.

Kramtytojas - /užkandžiauja, žiūrėdamas programas/. mėgsta sujungti malonumą su TV, tačiau labiausiai mėgsta žmones. Dažniausiai yra geras draugas ir kaimynas.

Stočių gaudytojas - dažnai kaitalioja stotis, nepasitiki neš / - vis ieško ko nors naujo, įdomaus ir prasmingo. Toks asmuo yra labai ambicingas ir ekstrovertiškas.

Monopolizuotojas - /būtinai nori žiūrėti savo pasirinktas programas/. yra tvirtų nusistatymų ir siekia savo tikslo asmuo. Žino, ko jis siekia ir nesiduoda pastojamas kelio. Padaręs sprendimą, jo laikosi.

Naktinis žiūrovas

Lovinis žiūrovas - /mėgsta žiūrėti TV gulėdamas lovoje/- neima per rimtai TV programų, bet jas žiūri atsipalaidavimui ir užsimiršimui po veiklios darbo dienos. Tiktoriausiai toks žmogus dirba labai intensyvią darbą, kuris jį išieškoja ir jis žiūri TV grynai atsipalaidavimui.

Faktininkas - /žiūri daugiausiai žinias ir dokumentines filmas/- tai rimtas asmuo, kuris nori TV žiūrėjimo laiką produktyviai sunautoti ir šviestis. Dažniausiai tokio asmens gyvenimui vadovauja ne širdis, bet galva.

Situacijų komedijų ar žaidimų programų žiūrovas - yra šiltas ir artimame kontakte su žmonėmis; socialus asmuo, kuris su visais gerai sugyvena. Dažniausiai ir realiaame gyvenime yra reguliariai įsijungęs į grupės veiklą ar sportą.

Nuolatinis žiūrovas - /praleidžia beveik visą laiką įsijungęs TV, net ir nežiūrėdamas/. Tokiam asmeniui labai reikia žmonių ir stimuliacijos. Laimingiausias jis draugų ir šeimos tarpe. Vien tik nuolatinis TV aparato garsas jam sukelia jaukumo jausmą.

/Parinko E.K./

VYTAUTAS DIDYSIS IR GARDINO PILIS

Ant senosios lietuvių medinės 13-14 amž. pilies griuvėsių, VYTAUTAS DIDYSIS pastatė mūrinę ginamąją pilį. Ji buvo sudaryta iš dviejų dalių: aukštutiniosios ir žemutiniosios. Reikia manyti, kad Vytautas Gardino pilį bus pastatęs tuojau po 1384 m. santarvės su Jogaila, kai Gardino sritis atiteko Vytautui.

Daug kartų pilį buvo užpuolę ir sugriovę kryžiuočiai. Po Vytauto mirties Gardino pilis dar kurį laiką buvo lietuvių kunigaikščių buveine, o Kazimiera Jogailaitė išrinkus Lenkijos karaliumi, Gardino pilis virto karališkąja.

Ant Vytauto pilies mūrų Steponas Batoras apie 1580 n pradėjo statyti didelius renesansinius rūmus.

/Dr. J. Puzinas, 1940 m. iš "Senovės Lietuvių Pilys" /

PO DVIDESIMTIES NEPRIKLAUSOMYBĖS METŲ

... Ir tiesiai geležinkeliai ir plentai, dygsta naujos sodybos ir įvairiausių paskirčių pastatai, auga įmonės, mokyklos, mokesi žmonės dirbti ir gyventi. Keičiasi Lietuvos žemėvaizdis ir žmonės. Vieno laimėjimo pasiekus, jau nebeklausama, ko dabar imtis. Stojama kiton kovon, kitan darban, siekiama kitų laimėjimų.

Lietuva jau pilnametę, prisirinkusi geriausių jėgų ir geriausių tikslų. Kiek gražaus darbo ir gražių laimėjimų jai dar prieš akis! Eik per Lietuvą, pažink ją ir jos kūrybos darbus, įsimylėjęlio akimis išglostyk jos kelius, nusausintas pievas, sureguliuotas upes, naujus vienkiemius kiekvieną pastatą, kuriame priversta kultūrinės ir medžiaginės vertybės, - ar ne užsikrėsi tokiu entuziazmu, tokiu optimizmu, jog šmėkstantieji vargeliai, sutrikimai, kliuviniai pasirodys kaip dūmai, kuriuos nuolat išsklaido gaivus kūrybingos Lietuvos padangių vėjas.

/A. Griciaus, 1938 m. /

Jokių gruboniškų tikslų, jokių sutarčių laužymų, jokio net pasipūtimo nežinojo mūsų Lietuva: tik teisėtai norėjo ramiai džiaugtis savuoju gyvenimu. Dabar - pasipūtusiai priskiriant okupacinei valdžiai ir "neklįstančiai" komunistų partijai visokias stovybas /kurios daugiausiai džiaugiasi atėjūnais/, "užmirštama" paminti, kad jos stovi ant liūno. Liūno nekaltai išstremtųjų ašarų, nukankintųjų kaulų, išplėštųjų iš gimtosios žemės širdgėlos.

AA CENTRINĖS :
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G. : 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N. : 277-7868; Dainiui L.; 768-9606 ;
JONUI R.: 337-8637

C F M B
RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

Programos vedėjas : L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8½% už 90 dienų term. indėl.
8½% už 6 mėn. term. indėlius
9% už 1 metų term. indėlius
9½% už 2 metų term. indėl.
10% už 3 metų term. indėlius
9% už pensijų planą
9% už namų planą
8% už specialią taup. s-tą
7½% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10½%
2 metų 11½%
3 metų 12½%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10½%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 37 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Lietpos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

• TELEFONAI: 532-3400
• 532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 22 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius ... 8½%
180-185 d. term. ind. 8½%
Term. ind. 1 metų 9½%
Term. ind. 2 metų 9½%
Term. ind. 3 metų 10%
Pensijų s-ta 10%
Spec. taup. s-ta 8%
Taupomąją s-ta 7½%
Depozitų-čekių s-ta ... 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 12%
Mortgičius nuo 10½%-13%

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r.-1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paruodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už įrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS -

NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

toronto

LIETUVIAI GERAI PASIRODĖ
PROGRAMOJE - "KALĖDOS
PASAULYJE"

Gruodžio 10 ir 11 d. d. vykusioje programoje "Kalėdos pasaulyje", kurias surengė Community Folk Art Council, pasirodė 64 tautinės grupės.

Lietuvių paviljoną atstovavo ir paruošė Lietuvių Tautodailės Institutas, meninę dalį visos "Gintaro" šokėjų grupės. Lietuviai pasirodė įvairiais atžvilgiais

NIAGARA FALLS

SOFIJOS ULBINIENĖS
ATMINIMUI

"Jaučiuosi pavargusi, noriu miego - ateik vėliau..." - taip pasakė Sofija ULBINIENĖ sirgdama. General ligoninėje š. m. lapkričio 16 d., 2 val. p.p., vyrui lankant ją ligoninėje. Steponas ULBINAS, atsisveikinęs su ja, pažadėjo ateiti vėl 7 val. vakaro ir išvyko namo. Tačiau 5 val. v. jis gavo iš ligoninės pranešimą, kad žmona mirė. Tuojau nuvykęs į ligoninę,

iškilniausiai ir susilaukė daugiausiai lankytojų.

• Pagerbtuvų koncerte, minint a. a. Joną-Robertą SIMANĄ VIČIŲ, dalyvavo labai gausus būrys klausytojų.

Iškilnas koncerto pabaigoje Kanados Lietuvių Fondo vardu "Tėvynės Prisiminimų" Radijo programai buvo įteiktas čekis \$1.000, o Lietuvių Namų vardu - \$450. Dabar programą veda V. Simanavičiūtė-Laurinavičienė.

Koncertas baigtas Tautos Himnu.

radotokioje pat padėtyje gulinti, bet jau užmigusi amžinu miegu savo mylimą žmoną Sofiją.

Sofija BIELIAUSKAITĖ-ULBINIENĖ buvo gimusi Vilniuje 1905 m. gegužės 15 d. Pašarvota Hetherington V. Dean LTD Kopyčioje š. m. lapkričio 17 d.

Lapkričio 18 d. vakare, po rožinio, Lietuvių Bendruomenės Apylinkės pirm. A. Šešėtikas pasakė atsisveikinimo kalbą. Lapkričio 19 d. velionė iš Laidotuvių Kopyčios buvo atvežta į St. Patrick šventovę. Čia mišias atnašavo kun. K. Butkus,

LIETUVOS KARIUOMENĖS PAGERBIMAS

St. Varanka

/pabaiga/

Deja. Tai buvo tik graži svajonė. Jau po kelių mėnesių, po nepriklausomybės paskelbimo 1918 metais, kaimynai parodė savo grobuoniškus nagus. Jie nenorėjo matyti laisvos Lietuvos. Lietuvos vyriausybė neturėdama karinių pajėgų savo teisėms ginti, buvo bejėgė. Padėties verčiama, vyriausybė metė šūkį: "Vyrų, Lietuva pavojuje". Į šį vyriausybės paskelbimą, atsiliepė pasišventę patriotai-savoriai - kūrėjai, kurie dėl jaunos Lietuvos laisvės ir jos ribų liejo savo kraują ir aukojo gyvybes ant jos garbingo laisvės slenkščio. Tai buvo kruvina, Lietuvos kariuomenės kūrimosi užuomazgos pradžia.

Tuo metu vyriausybės ministru pirmininku buvo Mykolas Sleževičius. Matydamas kritišką tautos padėtį, 1918.11.23 d. paskelbė įsakymą kariuomenės organizavimo reikalui. Pirmas naujokų šaukimas į Lietuvos kariuomenę įvyko 1919.3.5 d. Sąlygos buvo labai sunkios. Vals tybei visko trūko. Vienu metu atstacius Lietuvos nepriklausomybę, Vilniuje buvo net 3 valdžios: lietuvių, lenkų ir komunistų. Laikinajai Lietuvos vyriausybei buvo žinoma, kad vokiečių kariniai daliniai, apšaudami Vilnių nori jį perduoti lenkams, o ne lietuviams kaip buvo numatyta. Vokietijos įgaliotinis Lietuvai dr. Zimmerle nebuvo palankus

lietuviams. Be to, ir vyriausybei, kurioje buvo belietuvių ir kitos tautinės mažumos: žydai ir gudai, sunku buvo laviruoti, reikėjo visus patenkinti.

Išvadoje galima prieiti prie to, kad be kariuomenės nebūtų Lietuva egzistavusi iki 1940 bolševikų - komunistų okupacijos.

Trumpas laisvos nepriklausomos Lietuvos valstybės gyvenimo laikotarpis Lietuvos kariuomenei teikia garbingą istoriją. Lietuvos kariuomenė išauklėjo Lietuvai susipratusį patriotišką jaunimą. Tiems, kuriems teko tarnauti Lietuvos kariuomenėje, prisimena su didele pagarba.

Neteikę laisvės, atsidūrę svetimuose kraštuose, gerdami brangias išsineštas iš tėvų krašto lietuviškas tradicijas, minime šiandieną 65 metų Lietuvos Kariuomenės Sukaktį.

Minėjimas-Koncertas.

Susirinkę Toronte Lietuvių Namuose, Karaliaus Mindaugo Menėje Tautiečiai turėjo puikią progą dalyvauti ir pagerbti Lietuvos gynėjus, kūrėjus-savorius, karius ir partizanus Toronte Vlodo Pūvio Šaulių Kuopos surengtame Lietuvos gynėjų minėjime.

Minėjime dalyvavo su vėliavomis: Toronte Skyriaus savoriai, Vlodo Pūvio Kuopa, St. Catharines Pov. Luk

A. a. Sofija Ulbinienė laidotuvių kopyčioje

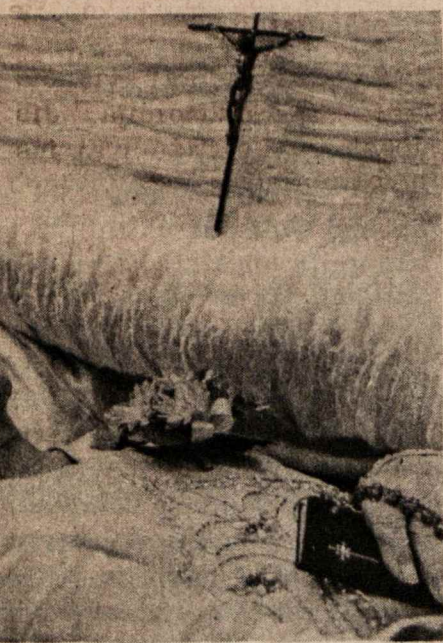
OFM iš St. Catharines, Ont. Vargonais grojo ir solo giedojo Veronika ir Aleksandras Paulioniai iš St. Catharines.

Po gedulingų mišių velionė, dalyvaujant skaitlingam lietuvių ir svetimtųjų skaičiui, buvo nulydėta į Niagara Falls Fairview katalikų kapines.

Patriotinė atsisveikinimo kalbą pasakė Stasė Veršickaitė-Zubrickienė iš St. Catharines, Ont. Taip pat, pagerbdama velionę už lietuvišką veiklą, ant karsto uždėjo tautinę juostą.

Visas laidojimo apeigas atliko kun. K. Butkus OFM iš St. Catharines, Ont. Po laidojimo visi dalyviai buvo pakviesti į restoraną pietums.

Stasė Ulbinienė mirė netikėtai. Š. m. spalio 29 d. su drauge ėjo į parduotuvę. Staigiai užėjo silpnumas ir ji griūdama susitrenkė galvą. Tuojau buvo greitosios pagalbos nuvežta į ligoninę ir po 4 dienų jautėsi geriau. Vėliau vėl pablogėjo sveikata ir iki lapkričio 13 d. išgulėjo be sąmonės. Tačiau 3 dienas prieš mirtį atgavo sąmonę ir kalbą. Vyras ir vaikai tikėjosi, kad ligonė pasveiks.

Povilas Lukšas

Dideliame liūdesyje paliko vyrą Steponą, sūnus Algimantą ir Liuciją, dukras Rasą ir Ritą, 10 vaikalių ir vieną provaikaitį.

Sofija Ulbinienė, artinantis antrą kartą Raudonajai Armijai, su šeima pasitraukė Vakarus. Pasibaigus II Pas. Karui, 1947 m. išvyko į Angliją. Iš Anglijos 1952 m. atvyko į Kanadą ir apsigyveno Niagara Falls mieste.

Būdama didelė patriotė ir turėdama talentą bei patirtį mene, tuojau įsitraukė į meno būrelio organizavimą. Darbas buvo sunkus - Niagara Falls mieste lietuvių mažai, reikėjo įtraukti ir artimesnių Welland'o ir St. Catharines miestų lietuvių pagalbą. Tais metais dar mažai kas iš lietuvių turėjo automobilius, ir susisiekimas vyko autobusais. Tik dėka jos didelio pasiryžimo pasisekė suorganizuoti meno būrelį, kuriam buvo duotas vardas "Gintaras". Į jį velionė S. Ulbinienė buvo įtraukusi ir visus 4 savo vaikus. Tai davė stiprią užuomazgą ir egzistenciją būreliui.

Vis daugiau įsijungė į "Gintarą" naujų dalyvių. Už ištvermingą darbą su jauni-

šio Kuopa, Hamiltono DLK Algirdo Šaulių Kuopa, Baltijos Jūros Šaulių Kuopa, Hamiltono Karių Ramovėnų Kuopa, Estų Karių Veteranai ir Latvijos atstovai (estas Tamre, latviai O. Zvizdgrauds ir O. Ozols).

Minėjimas-Koncertas susidėjo iš 2 dalių: oficialioji ir meninė. Minėjimą atidarė Vlodo Pūvio Kuopos pirm. St. Jokubaitis pabrėždamas Lietuvos Kariuomenės reikšmę nepriklausomai Lietuvai ir šio renginio tikslą - pagerbimą. Invokacijos žodį tarė Lietuvos Kankinių Parapijos kleb. kun. Jonas Staškus. Žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas atliktas Prisikėlimo parapijos mišram chorui giedant Dambrasuko "Maldą", diriguojant muz. V. Verikaitiui.

Esant minėjime savanoriams-kūrėjams buvo įteikta po rožę. Dalyvaujantiems minėjime tautiečiams buvo pristatyti estų ir latvių svečiai. Buvo perskaityti gauti raštiški sveikinimai. Iš jų, kaip ir visada, labai nuširdus, jautrus ir prasmingas iš Lietuvos konsulo Kanadoje dr. Jono Žmuidzino, kuris dėl svarbių priežasčių asmeniškai minėjime dalyvauti negalėjo.

Į oficialią dalį įėjo ir paskaita, kurią skaitė skautų veikėjas C. Senkevičius, tema "Proginės Mintys". Čia pateikti keletą ištraukų. Štai paskaitos pradžia.

"Kai prasiskleidžia rytmečio ūkanos, tada užsidega raudona saulė, kurios spinduliai kaip kraujas laša ant balto vienišo kryželio tėviškės berželio pašonėje..."

Neklauskite - kieno tai kapas?... Nes jo prasmė padidinta ir pakeista. Ir tai jaunos kapas, o šimtmečių liudininkas: nuo Pilenų heroizmo iki paskutinio partizano turkaus aikštėje, iki Romo Kalantos liepsnų, iki visų kovotojų ir kankinių, kurie be vardų ir žymės virsta granito stulpais, kad būtų ant ko statyti Lietuva...

Paskaitai einant į pabaigą prelegentas sako: "Visų mūsų pastangų atrama - kovojanti tauta. Turime tik nepasimesti ir nesusiklaidinti... esame tik vienas vienetas, bet skirtingose sąlygose. Sibiro lietuvis Kanados lietuvis, LTSR lietuvis - bendrų tikslų ir siekių atžvilgiu yra vienas ir tas pats... tėviškės beržyno pašonėje kritusio kario kryželis mums kalba, mus darsina ir liepia nenustoti vilties..." Paskaita buvo priimta garsiais plomajais.

Meninę dalį pradėjo jaunutė Dana Pargauskaitė atlikusi akordeonu Monti, "Čardas" ir Rosini "Caballero". Kita jaunutė mergaitė Daina Gurklytė jausmingai deklaravo "Sesers žodžiai broliui" eilėraštį.

Prisikėlimo Parapijos mišrus choras, vad. V. Verikaitio ir asistuojamas L. Martinkutės, atliko bendrai apie 10 kūrinių.

Pabaigai padėkos žodį tarė KLB Toronto. Apyl. v-bos pirm. dr. Eimutis Birgiolas Toronto Vlodo Pūvio Šaulių Kuopos surengtas minėjimas baigtas Tautos Himnu ir vėliavų išnešimu. Po minėjimo dalyviai buvo vaišiniai kavute ir pyragaičiais.

mu, Niagaros pusiasalio lietuviai yra apdovanoję S. Ulbinienę dovanomis.

Savo patraukliomis programomis "Gintaras" stebino 1958 m., minint Welland'o miesto 100 metų sukaktį. Jis čia susilaukė didžiausio įvertinimo iš publikos, nes tik lietuvių grupė buvo publikos ilgu plojimu iššaukta pakartotinai į sceną. Už tai buvo įtrauktas į konkursą ir laimėjo dovaną. Jis dalyvavo, vadovaujant S. Ulbinienei 1960 m. TV programoje, Buffalo mieste, JAV. Ir ten jis buvo publikos ir TV programos vedėjų įvertintas. Pageidavo, kad dažniau pasirodytų TV.

Čia suminėta tik maža dalė velionės atliktų kultūrinių darbų, kuriuos ji atliko per 10 savo vadovavimo metų. Noriu tik, kad šio laiko raščio skaitytojai atkreiptų dėmesį į jos pasiryžimą ir veiklos sąlygas ir kad ji iš kelių Niagaros pusiasalio miestų sugebėjo įtraukti

jaunimą į lietuvišką veiklą. Tam darbai jį atidavė savo laisvalaikį ir stambiomis sumomis prisidėjo prie susisiekimo kelių išlaidų padengimo. Ji paliko žymius pėdsakus tautinėje kultūrinėje veikloje Niagaros pusiasalyje.

S. Ulbinienė buvo švelnaus būdo. Dalyvaudama veikloje, ir poilsį pamiršdavo. Kur tik būdavo lietuviški renginiai, visuomet jaunatviškoje nuotakoje dalyvaudavo ir su nuosirdumu paremdavo medžiaginiais. Pasijuto pavargusi tik patekusi į ligoninę po galvos sutrenkimo.

Sofija, išsėkis ramybėje kad ir svetimoje Kanados žemelėje, bet mums - lietuviams - draugijoje!

J. Šarapnickas
• A. a. Sofijos ULBINIENĖS atminimui, vietoje gėlių, aukojo KANADOS LIETUVIŲ FONDUI \$20,- Juozas ir Marija Paukščiai.

Užuojauta artimiesiems ir padėka aukojusiems. KLF

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ?
JOSE RASI IR GROŽIO JUMORO IR IŠMINTIES!

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.

Visais kelių reikalais

TORONTO, Ont.

bet kur pasaulyje skambinti:

M6P 1A5

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK! LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS).
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA.
PENKTADIENĮ 119 MIMICO Ave., (Royal York Rd. ir
Mimico Ave. kampas), TORONTO 7:30 val. v.

SKAMBINKIT! Tel. 487-5591

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— [sukuręs nuosavuose namuose] —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	11%
santapus	7½%	asmeninės paskos	12½%
kasdienines palūkanas	7%		
už santaupas	9½%		
term. depoz. 1 m.	10%		
term. depoz. 3 m.	9½%		
reg. pensijų fondo	9½%		
90 dienų depozitus	9%		

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda

Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

montreal

D.N. Baltrukonis

IŠ VASAROS PRISIMINIMŲ...

Jaunavedžiai — Daneta ir Albertas Skučai

DANETOS IR ALBERTO SKUČŲ VESTUVĖS

Metams artėjant prie pabaigos, norisi plačiau prisiminti porą smagių įvykių — Skučų ir Stankevičių šeimos džiaugsmingą šventę — jų vaikų vestuves. Liudo ir Valerijos Stankevičių dukros Danetos ir Juozo ir Sofijos Skučų sūnaus Alberto. Į jas buvo atvykę keletas šimtų svečių netik iš Š. Amerikos, bet ir iš tėvynės Lietuvos. Ceremonijos vyko vasarą, AV šventovėje. Apeigas atliko parapijos kleb. veteranas Jonas Kubilius, S.J., asis — tuojuo jaunam klierikui Pauliui Mališkai.

Vestuvinis pokylis vyko prie didžiosios Šv. Lauryno upės, nepaprastai romantiškoje aplinkoje. Įrengtos patalpos — labai sename pirmojo Montrealyje alaus bravoro pastate. Masyvios /apie 1 metro / akmens ir mūro sienos bent dalinai sumažino dienos ir pavakario kaitrą. Aukšti salės skliautai priminė bet kurią viduramžių puotą menę, kur nors Trakų ar Reino upės pilyse. Pokylis iškilmes labai šauniai ir sąmojingai pra-

vedė Skučų žentas, torontiškas garsėjantis telekomunikacijų inžinierius Arūnas Šlekys, šiuo laiku įsteigęs nuosavą telekomunikacijų bendrovę Alberto provincijoje, Šv. Lauryno upės plačių vandenų panoramoje, šviečiant pilnaties mėnuliui iš giedro dangaus, vestuviniškai užėję ir klegę didžiulėje atviroje verandoje ir pokyliu salės viduje.

Smagiai muzikos kapelai plėšiant įvairiausias šokių, nė nepajutome, kad laikrodžiai ėmė rodyti pirmąsias ankstyvo ryto valandas. Atėjo laikas jaunavedžiams atsisveikinti. Svečiai išsiriškiavo poromis, sudarydami ilgą, nesibaigiančių vartelių arką, kurios vidurį sukosi, vingiavo jaunavedžiai, atsisveikindami kiekvieną puotą dalyvį asmeniškai.

Geros, skaidrios ateities šiai naujai lietuviškos kilmės šeimai linkime, kad ji toliau neštų tą lietuviškos išlaikymo žibintą čia, Montrealyje.

PETRO IR JULIJOS
ADAMONIŲ SIDABRINIŲ
VESTUVIŲ SUKAKTIS

Sekantį vasaros savaitgalį vėl teko tepti ratus, autis

geriausius pokylis šokių batų. Šį kartą važiuojame į Vallee Bleu Ski resortą, priklausantį verslininkams Lingaičiams. Čia, alpinistiniame kalnų name sugužėjo gera šimtinė kviestinės montrealiečių publikos drauge atšvęsti veiklios Montrealio lietuvių šeimos — Petro ir Julijos Adamonių — sidabrinės vestuvės. Jas suorganizavo ir sumaniai įvykdė jų 4 dukros — Julija, Irena, Joana ir Marytė. P. ir J. Adamoniai išaugino 4 dukras, kaip liepas. Štai 3 vyresniosios jau yra atsiekusios keletą laipsnių garsiajame Montrealio McGill University, gi jauniausia — Marytė lanko CEGEP. Vyresniosios dukros yra aktyvios įvairiose Montrealio lietuvių jaunimo sambūriuose / "Gintaro" Ansamblyje, Ateitininkų S-jė, Lituanisti — nėje Mokykloje /, o jauniausioji dainuoja mergaičių "Pavasario" chore.

Svečių tarpe buvo atvykusių net iš tolimosios Kalifornijos — kadaise buvę montrealiečiai bičiuliai — Albinas ir Vida Markevičiai su šeima, Antanas Mikalajūnas su žmona, Albinas Markevičius, aukštą, šviesų vyras iš Suvalkijos lygumų, šiandien garsėja kaip sumanus nekilnojamo turto prekybininkas, dirbąs ir visuomeninėje veikloje, gabus organizatorius. O kas nėra matęs Antano Mikalajūno, besišvaistant su filmų kameromis, o vėliausiai — su video? Šis "jaunuolis", kilęs iš Aukštaitijos, jau yra sukaupęs tikriausiai gerą archyvą įvairių dokumentinių filmų iš Montrealio ir visos Š. Amerikos lietuvių gyvenimo. Be to, jis sugebėjo laiku ir sumaniai pasinaudoti kylančia Kalifornijos ekonomija. Jis rūpestingai užrašė įvairius epizodus spalvotoje Video juostelėje. Taigi, vėl liks kitas dokumentas iš Montrealio lietuvių gyvenimo.

Iškilmingą puotą atidarė kleb. Tėv. J. Kubilius. Bufeto stalai linko nuo visokių sių patiekalų gausumo. Adamonių dukros pakaitomis pravedė pobūvio programą, pristatydamos svečius. Sekė sveikinimai ir galingai suskambėjo kiekvieno lietuvių širdį jaudinanti "Lietuva, brangi". Ją pravedė D. N. Baltrukonis. Šią dainą pasifirinko patys solistai Adamoniai.

Apatinėje salėje suskambėjo valsų, tangų, polkų ir kitokių šokių muzika. Saulelei kryptant į pavakario padangę, svečiai vaikštinėjo po valdingus slidinėjimo takų šlaitus, kiti apžiūrino Lingaičių kitą išmonę — upėtakių /trout/ tvenkinį, kuris buvo papildomas šalta kalnų vėtrėmis. Laurynijos kalnų viršūnėmis nuaidėjo puikių lietuviškų sutartinių akordai. Pasirodė, kad kun. S. Kulbis prilaiko gana neblogą tenorą.

Pamažu nusileido naktis virš šių aukštumų. Kalnų namas ir aplinka žėrėjo elektros šviesoje. Atėjo laikas "jaunavedžiams" Adamoniams atidarinėti gausias dovanų dėzes. Skambėjo nuosirdūs jų padėkos žodžiai, aidėjo svečių aplovismentai.

Romantiškos vasaros nakties globoje, žavingų kalnų aplinkoje vakaronė nusitęsė iki vidurnakčio. Galiausiai, visą apylinkę nušvietė su liepsnos jėga didžiulis laužas. Aplink jį, kaip nakties vabalėliai, susispietė daugumojė pokylis jaunimas, kurie šoko ir dainavo ratu sustoję. Dar ilgai skambėjo jų balsai, aidėjo dainų sutartinės iki ankstyvųjų valandėlių, kol laužas ėmė pamažu blėsti.

Vieni po kitų išvažinėjo svečiai. Širdį kutenantys prisiminimai ilgai dar neišdils iš pokyliautojų atminties. Tikrai garbė dukroms, taip puikiai suorganizavusioms šią sukaitytą, o jų tėvams P. ir J. Adamoniams telieka tik džiaugtis, gerai savo tėviškąją pareigą atlikus...

Dar daug ilgiausių metų linkime "jaunavedžiams" Adamoniams!

LAUKŲ DOBILAS BAZARAS /pabaiga/

Prie šono jau mums matytos tūkstantinės loterijos, prisišliejusi ir visokių brangenybių — metalinių, sidabrinų ir auksinių išdirbinių ir papuošalų parduotuvė. Ten irgi spūstis, tik jau netokia didelė, kaip kitur, nes čia jau didesnė išlaidos kvepia.

Kadangi papuošalams pinigų neturėjau, tai bijodamas nešvarios pagundos ir nepakalbėjęs su pardavėjomis, tik įžambiai peržvelgęs, atsidūriau veidas į veidą su Edmundu, kuris jau ne juokais užsiuolė, kad pirkčiau loterijos bilietą. Girdi, kaip tu mano nepamatytas pro čia pralindai. Esą tuojau atskaityk doleriuką ir va, jau nuplėšiau ir bilietuką. Kaipgi neimsi, reikia. Paimu, kaip gi kitaip, labai visais atžvilgiais patraukli loterija. Tik pažūrėkit, priekyje didelė degtinės bonka, nepagalvokite, kad tai 40 uncijų. Nieko panašaus, ten, broliuk, kelis kartus didesnis butelis ir dar geriausio šnapso. Dar ne viskas: šalia išdidžiai blizgančių šonų guli nepaprasto didumo Salami dešra, tikriausiai tas gabalas svėrė daugiau kaip keliolika svarų: gali vien už pažūrėjimą pinigų mokėti. Prie sienos, medyje išskaptuotas paveikslas ir dar kažkas.

— Tik pagalvok mielasai, — aiškina Edis praeinančiam

sių patiekalų gausumo.

Adamonų dukros pakaitomis pravedė pobūvio programą, pristatydamos svečius. Sekė sveikinimai ir galingai suskambėjo kiekvieno lietuvių širdį jaudinanti "Lietuva, brangi". Ją pravedė D. N. Baltrukonis. Šią dainą pasifirinko patys solistai Adamoniai.

Apatinėje salėje suskambėjo valsų, tangų, polkų ir kitokių šokių muzika.

Saulelei kryptant į pavakario padangę, svečiai vaikštinėjo po valdingus slidinėjimo takų šlaitus, kiti apžiūrino Lingaičių kitą išmonę — upėtakių /trout/ tvenkinį, kuris buvo papildomas šalta kalnų vėtrėmis. Laurynijos kalnų viršūnėmis nuaidėjo puikių lietuviškų sutartinių akordai. Pasirodė, kad kun. S. Kulbis prilaiko gana neblogą tenorą.

Pamažu nusileido naktis virš šių aukštumų. Kalnų namas ir aplinka žėrėjo elektros šviesoje. Atėjo laikas "jaunavedžiams" Adamoniams atidarinėti gausias dovanų dėzes. Skambėjo nuosirdūs jų padėkos žodžiai, aidėjo svečių aplovismentai.

Romantiškos vasaros nakties globoje, žavingų kalnų aplinkoje vakaronė nusitęsė iki vidurnakčio. Galiausiai, visą apylinkę nušvietė su liepsnos jėga didžiulis laužas. Aplink jį, kaip nakties vabalėliai, susispietė daugumojė pokylis jaunimas, kurie šoko ir dainavo ratu sustoję. Dar ilgai skambėjo jų balsai, aidėjo dainų sutartinės iki ankstyvųjų valandėlių, kol laužas ėmė pamažu blėsti.

Vieni po kitų išvažinėjo svečiai. Širdį kutenantys prisiminimai ilgai dar neišdils iš pokyliautojų atminties.

Tikrai garbė dukroms, taip puikiai suorganizavusioms šią sukaitytą, o jų tėvams P. ir J. Adamoniams telieka tik džiaugtis, gerai savo tėviškąją pareigą atlikus...

Dar daug ilgiausių metų linkime "jaunavedžiams" Adamoniams!

žiūrovui, — ta bonka milžiniška, niekur nematyta dar to — kia dešra ir tas medyje paveikslas — vienas kelių šimtukų vertas. "Visai nejuokas," — pridėjo Edmundas, — "viskas tik už vieną dolerį".

Nėra ir kalbos, kaip tokio bilieto nepirksi!

Vertėtų keliais žodžiais užsiminti ir apie paminėtos loterijos kilmę. Taigi, prie visų mano tauškalų verta ir šį pridėti, Pereitais metais per bazarą pirmininkas Kostas, norėdamas Klubui padėti ir, žinoma, laimę išbandydamas, nupirko iš karto kelias dešimtis tūkstantinės loterijos bilietų. Kada daug perki, žinoma, daug ir laimi. Taip buvo ir tada. Ištraukė pilną glėbį visokių daiktų. Pats būdamas viengungis, kurgi tuos niekelius jis ir dės — vėl grąžino loterijon, bet pašalinimas žmonėms sukėlė pavydą ir kartu baime, kad jiems nebeliks. Va, ir tos kvaivos šnektos pasklido, kad girdi, pirmininkas išperka visus bilietus, ir kitiems nelieka. Šiais metais jis kitaip sugalvojo: užsakė Parkeryje dešrą gal prieš kokį mėnesį. Berods didžiąją bonką pergabeno per sieną, drožinius vėl kur tai nupirko ir taip susitvarkęs, ramiai sau laukė bazaro.

Tegul žmonės traukia ir atsitiešija, nugi tegul. Ir aš nė vieno bilieto nepirksi.

Iš tikrųjų, tai neiškentėjo, kelis kartus bandė laimę tūkstantinėje, bet laimėtų dalykėlių nepaėmė — vietoje paliko. Kam jam jų...

Nagi, tai va, paviršutiniškai šeštadienį ir apžiūrėjo — me. Vėlyvam vakarui atėjus, nors visa tarnyba buvo labai išvargusi — nusibodo burnas aušinti ir kojomis minti — bet matydami, kad daug žmonių buvo ir prekybą puikiai vyko, visų veidai laimingi ir patenkinti. Sekmadienį bazarą atidarė iš pat ryto. Ne todėl, kad čia mišių metu kokį biznį varytų, ale, kad apsitvarkytų. Bet kur tau, — smaisuočių niekada netrūksta, matai, jau gandai buvo visą miestą aplėkę, tad ir pamaldoms vykstant, žmoneliai traukė ir gana. Niekas neturėjo tokios širdies, kad juos išvarytų, taip ir pasiliko įjungti į tuos pačius vakarykščius veiksmus. Rytojaus dieną buvo ir kai kurių pasikeitimų. Klubo sekretorius Jonukas su žmonele Maryte atvilko nemažesnį krepšį pamainyti vaisių, jau išleistų loterijoje praėjusį vakarą. Tik šio krepšio buvo kitokia sudėtis — patrauklesnė vyriškam elementui. Žinot kas, ogi pulkūs kepsniai ir geriausias šnapselis. Pakvipo visa salė. Jau nebe juokais sulingavo žmonės į tą pusę ir vėl iš pradžios susidarė eilutė. Pats krepšio aukotojas, numetęs dalį savo amžiaus metų po staliuku, kaip jaunikaitis stjojo pardavinėti prie tūkstantinės loterijos, pamainė vakar vargusį Domininką. /Ir bendrai paėmus — irgi trečdali savo metų naštos palieka namuose, — nesinešioja/.

Paskutinėms mišioms pasibaigus, pakvipo ir kitais kvapais — jau šilti pietūs garavo virtuvėje. Ten irgi buvo kelių žodžių verta istorijėlė. Matote, pradžėjusi maistą gaminti šeimininkė, paskutinę dieną kažkaip sunegalavo. Kas dabar daryti? Ir čia buvo rasta išeitis. Kaip jau seniai žinot, geriausias dešras visjams parengimams visi ir visada ima iš jau mums žinomo jų gamintojo Alberto. Taip buvo ir šį kartą. Žinoma, dešras reikia užsakyti iš anksto, taip buvo ir padaryta. Vakar, kada Albertas atvežė dešras ir jas sukravė į salės šaldytuvą, prie jo priėjusi grupelė parinktų žmonių Albertui išdėstė reikalą, paaiškindami jam apie blogas žinias dėl atvežtų dešrų išvirimo.

— Kodėl tą viską man sakot? — užklausė Albertas.

— Labai paprastai, — atsiliepė vienas iš išrinktųjų. — Žinai, Albertai, kad žmonės, kokios tos dešros bebūtų, jų žalių nevalgo ir va, mes čia tavęs prašom, pabūti šį kartą mūsų virėju.

— Aš gi niekada virėju nebuvau, — atkirto Albertas.

— Bet gi dešras esi viręs?

— Žinoma, kad esu, bet tik sau.

— Virk ir dabar sau, bet tik pridėk ir žmonėms.

Albertas laikinai aptilo. Tą pastebėję atsiūstieji turėjo daugiau laiko rasti ir kitų argumentų, ir galų gale, buvo susitarta. Pietūs, nors pirmą kartą, bet buvo pagaminti visi gerai ir viskas puikiai pasibaigė.

Baigian, būtinai reikia dar paminėti ir vieną darbščią moteriškę su dukterimi, tik visai neseniai atvykusią su vyru iš Brazilijos. Ji labai daug padėjo dirbti įvairius darbelius. Netikėsite, ji yra ispanė, bet kalba puikiai lietuviškai, be jokio akcento, džiugu ir klausyti. Taip pat daug padėjo prie didžiosios loterijos ir kitų darbų Klubui narės Joana, Marija, Vanda, ir kitos.

Prieš baigiantis bazarui, dar pamačiau skriejantį Kostą. Užkalbinau, bet jis kaip ir visada, turėjo mažai laiko ir tik prabėgdamas išspaudė su dideliu pasitenkinimu šiuos žodžius /rodos, juos teisingai supratau/:

— Gerai, labai gerai pasisekė. Ne šimtais, o tūkstantiais galima skaičiuoti, — ir nudūmė kaip vėjas.

Bendromis jėgomis daug kas galima padaryti. Va, jau ir bus viskas...

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOYIMAI.

Tel. 845-2912

EMBASSY FUR

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.

Chateauguy, Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAUDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle

365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle

365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard

766-2667

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

PARENGIMAI

● GRUODŽIO 17 d., 7 v. v. - KALĖDŲ VAKARAS, AV Parapijos salėje. Rengia Montrealio Lietuvių Choras.

● GRUODŽIO 18 d. - KALĖ - DŲ EGLUTĖ Šv. Kazimiero Parapijos Salėje, 3 val. p. p.

● GRUODŽIO 24 d. - RŪTOS KLUBO bendros KŪČIOS.

● GRUODŽIO 24 d., 12 val. dienos metu LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA CFMB banga 1410.

● GRUODŽIO 31 d., 8 v. v. - NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS AV Parapijos salėje. Rengia L.K. Mindaugo Šaulių Kuopa.

● GRUODŽIO 31 d., 8 v. v. - Šv. Kazimiero Parapijos salėje - NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS.

LITO PRANEŠIMAS

LITAS NEDIRBS PER ŠVENTES

LITAS bus uždarytas GRUODŽIO 25-26-27 d.d., ir SAUSIO 1-2-3 d.d.

● KENSTAVIČIUS Antanas sunegalavo širdimi ir gydos Hope ligoninėje. Atsiprašo draugų, jeigu negalės pasveikinti su artėjančiomis šventėmis.

Jis yra mūsų laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" garbės prenumeratorius eilę metų.

Linkime greitai sustiprėti.

● ŠABLAUSKAI, Ona ir Jurgis sugrįžo iš 2-jų savaitių atostogų Floridoje, kur aplankė draugus, apžiūrėjo įdomesnes vietas.

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 488-8528

Philip A. Sulginski

D.D.S.

Dental Surgeon Chirurgical-Dentiste
8606 RUE CENTRALE, SUITE 209
VILLE LASALLE, QUEBEC H8P 1N5
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Aridorysta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627,
Montreal, P.Q.
TEL: (514) 871-1430

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

103 Fieldfare, Beaconsfield, H9W 4W9
Res. TEL.: 697-2261

● Pr. ir H. BERNOTAI paaukojo KANADOS LIETUVIŲ FONDUI \$200. Tuo jie padidino jau anksčiau turėtą savo įnašą. KLF dėkoja.

"GINTARO" SUSIRINKIME

Visuotinas "Gintaro" narių ir jų tėvų susirinkimas įvyko š. m. gruodžio 11 d., AV parapijos patalpose, dalyvaujant gausiam dalyvių būriui.

Susirinkimą pravedė Juozas Piečaitis, sekretoriaus Hilda Lapinienė.

Susirinkimas išrinko naują Tėvų Komitetą iš 7 asmenų: Vincas Piečaitis - p. kas, Albina Lukoševičienė - sekr., Gytis Vazalinskas - izd., Irena Lukoševičienė - informacijos ir plokštelių reikalams, Julija Bernotienė - narė parengimams, Jonas Žurkevičius - archyvų, albumų tvarkytojas ir Marytė Jurkienė - inventoriaus ir rūbų reikalams.

Revizijos Komisiją sudaro Juozas Lukoševičius, Bronius Staškevičius ir Bronius Niedvaras.

GINTARO vadovai:

Silvija Staškevičienė - Akstinaitė - vyr. vadovė, Rimas Piečaitis - orkestro, Milda Ruffo-Bilevičiūtė - dainavimo, Ina Lukoševičiūtė ir Kristina Kličiūtė - pagalbinės šokių mokytojos.

"Gintarėlis" šiuo metu nevelkia, nes nėra pakankamai jaunų narių. Atsiradus /nuo 7-11 m./, - jis vėl veiktų.

"Gintaro" nario mokestis paliktas tas pat - vienam nariui \$40 į metus, esant daugiau iš tos pačios šeimos - daromos nuolaidos. Dar ne užsimokėję - raginami pasiskubėti.

Numatoma dalyvauti Vasario 16 minėjime ir rengiamas "Gintaro" veiklos 15 m. minėjimas. Ruošiamasi dalyvauti tautinių šokių šventėje Cleveland'e 1984 m. k.

KVIEČIAME Į

Naujų Metų Sutikimą

GRUODŽIO 31 d.
8 val. vakaro

AUŠROS VARTŲ
PARAPIJOS SALĖJE

PROGRAMOJE:

- Silta, šalta vakarienė
- Baras
- Loterija
- J. Rimeikio Orkestras
- Meninė dalis

ĮĖJIMAS: \$ 12.50

KVIEČIA: L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

NAUJĄJĄ sol. Ginos ČAPKAUSKIENĖS plokštelę ir kasetes galima gauti AV Kioske ir P. Adamonis Insurance Agentūroje arba pas pačią solistę, užsisakant tel: 366-4629. Plokštelė " Lengvos ir lyrinės dainos" - graži šventinė dovana.

VISUS MALONIAI KVIEČIAME Į

NAUJŲ METŲ SUTIKIMA

ŠEŠTADIENĮ, GRUODŽIO 31 D. 8 val. v.

Šv. KAZIMIERO parapijos salė,

3426 PARTHENAIS

- Šilta vakarienė
- Geras orkestras
- Gėrimus atsinešti savo

ĮĖJIMAS: 12 dol.

PARAPIJOS KOMITETAS

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$ 1,000.00

1 metų 9 %
Terminuoti indėliai
1 metų 8.5 %
180 - 364 d. 8. %
30 - 179 d. 7.5 %

Nekilnojamo turto, Asmenines ir Prekybines.

Trumpalaikius indėlius už \$ 20,000 ir daugiau

Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$ 10,000

Taupomos sąskaitos:

Specialios 7.25 %
Su draudimu 7 %

Čekių sąskaitos 5 %

VISI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve

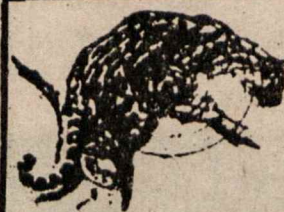
3907 A Rosemont

Pirm., Antr. Treč. 9:00 - 3:00
Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00
Penktadieniai 10:00 - 6:00

4:00 - 8:00

2:00 - 6:00

Sekmadieniai nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽES 15 d.
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10:30 - 12:30

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdėliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre Montreal, Quebec
Suite 500 A. H3A 2G6

TEL.: 288-9646

MEMBER

FOTO M.L.S. SYSTEM

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181 ; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL: 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391